

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 10 - 2020/2021

DHIDI YA

ABOOD FM RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kurusha Matangazo (Matangazo ya Redio) kwa Kituo cha **Abood FM Radio** kwa ajili ya kutoa huduma ya utangazaji wa maudhui kwa njia ya redio.
- 1.2 Tarehe 29 Julai, 2020 kati ya Saa 12.00 na Saa 12.30 asubuhi, Kituo cha **Abood FM Radio** kinatuhumiwa kukiuka Kanuni na Maadili ya Utangazaji kipindi cha **Amka na BBC** kwa kurusha maudhui bila kuzingatia mizania ya habari pale walipokuwa wakimhoji Makamu Mwenyekiti wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), Bw. Tundu Lissu juu ya viongozi wa chama hicho kutoshiriki katika kutoa heshima za mwisho kwa aliyekuwa Rais wa Awamu ya Tatu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Hayati Benjamin William Mkapa.
- 1.3 Mtangazaji wa kipindi hicho wakati akimhoji Bw. Tundu Lissu aliruhusu kurushwa kwa habari ilioegemea upande mmoja pale Bw. Tundu Lissu alipotoa tuhuma na kulalamika kuwa Serikali ilimnyima nafasi ya kutoa heshima za mwisho kwa Hayati Benjamin William Mkapa, bila kumtafuta Msemaji wa Serikali ili aweze kutolea ufanuzi tuhuma hizo, jambo ambalo ni kinyume na Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.
- 1.4 Wakati wa kipindi cha **Amka na BBC**, Bw. Tundu Lissu alisikika akizungumza maneno yafuatayo:

“...Inasikitisha sana, tumefika kwa wakati tulioambiwa kwa mujibu wa ratiba. Kuntuambia kwamba hatuwezi kuingia uwanjani kwa sababu tumechelewa tuliona ilikua ni namna tu ya kusema kwamba hawataki tushiriki kumuaga huyu aliyekuwa Rais wetu...Haiwezekani tena kama hutakiwi na waandaaji wa msiba ukilazimisha kwenda watakwambia wewe ndo mchawi. Sisi hatutaki kuonekana ni wachawi wa mzee Mkapa tumesema waendelee tu Mungu awabariki.”.

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kitendo cha **Abood FM Radio** kurusha kipindi kilichoituhumu Serikali bila ya kuthibitisha ukweli wa madai yaliyotolewa katika taarifa hiyo kutoka kwenye vyanzo husika na kutozingatia mizania, **Abood FM Radio** wanatuhumiwa kukiuka Kanuni Na.15(2) (b) na (c) na Na. 16 za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018; ambazo zinasomeka kama ifuatavyo:

15. (2) *The licensee shall-*
 - (b) *report accurately, impartially, fairly and in a non- partisan manner;*
 - (c) *report news in an objective and balanced manner, without intentional or negligent departure from the facts, whether by distortion, exaggeration, misrepresentation or material omission.*
16. *A content service licensee shall ensure that, during the presentation of current affairs programme, factual programmes and documentaries; where issues of public importance are discussed, reasonable effort is made and reasonable opportunity is given to present a fair, accurate, balanced and impartial view.*

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI.

Tarehe 05 Agosti, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **Abood FM Radio** wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 10 Agosti, 2020, Uongozi wa **Abood FM Radio** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Abedi Saidi Dogoli**, Meneja wa **Abood FM Radio**. Pia, tarehe hiyo hiyo, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Abedi Saidi Dogoli** na **Rayson Elijah Luka**, Wakili wa **Abood FM Radio** ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA ABOOD FM RADIO

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **Abood FM Radio** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **Abood FM Radio** walisikiliza maudhui yaliyotangazwa na **Abood FM Radio** katika tarehe tajwa hapo

juu na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni.

5.0 UTETEZI WA ABOOD FM RADIO

Katika maelezo yao ya maandishi, **Abood FM Radio** walipinga mashitaka husika ya kwamba taarifa iliyotolewa inakiuka Sheria za nchi na kudai kuwa **Abood FM Radio** kupitia matangazo ya **BBC** imetoa taarifa inayoyalalamikiwa kwa kutimiza matakwa ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Ibara ya 18, wanayodai kuwa inatoa uhuru wa kila mtu kupokea na kutoa habari na dhana zo zote kupitia chombo cho chote bila ya kujali mipaka ya nchi.

Walisema kuwa **Abood FM Radio** ina mkataba wa kurusha vipindi vyta **BBC** na moja ya matakwa ya mkataba huo ni kwamba **Abood FM Radio** hawapaswi kubadili cho chote katika maudhui wanayopokea kutoka **BBC**, kwani **BBC** wana jukumu la kuhakikisha kuwa habari iliyotangazwa imezingatia Maadili yote ya Uandishi wa Habari ikiwemo mizania. Walinukuu kipengele husika cha mkataba wao kama ifuatavyo:

“...We licence the content from the BBC. In the Licence Agreement which we've signed, the BBC warrants that the content complies with editorial guidelines, which means that each programme must be amongst other things balanced. We Abood Media agree under the terms of the same Agreement, not to edit or amend any of the content, we must broadcast it in full as we receive it from the BBC in London”.

Waliendelea kudai kuwa madai ya Kamati dhidi yao si ya kweli kwa sababu **Abood FM Radio** kupitia matangazo ya **BBC** imetoa habari kwa usahihi kwani habari waliyoitoa ni ya mahojiano na mhusika mwenyewe. Pia, walidai kwamba BBC waliwaeleza kuwa habari inayolalamikiwa imefuata Kanuni zote za Uandishi na Utangazaji wa Habari kwa kuwa juhudzi za kuhakikisha inapata maelezo ya Msemaji wa Serikali zilifanyika bila ya mafanikio. Pia, walieleza kuwa habari hiyo ilikuwa ni muendelezo wa habari ambayo alihojiwa Msemaji wa CHADEMA na kwamba katika habari hiyo ya awali, mtangazaji alieleza kuwa jitihada za kumtafuta Msemaji wa Serikali zinaendelea.

Walimalizia kwa kusema kuwa wanaiomba Kamati ione kwamba taarifa iliyotolewa na Kituo chao kupitia matangazo ya **BBC** ilizingatia Kanuni zote za Utangazaji. Kwamba taarifa hiyo haikuwa na lengo la kuegemea upande wo wote na juhudzi za kuutafuta upande wa pili zilifanyika bila mafanikio. Hata hivyo, **BBC** wanaendelea kuwatafuta wasemaji wa upande wa pili. Pia, waliombwa Kamati itupilie mbali tuhuma dhidi yao na kwamba watawaambia washirika wao kuwa katika habari zote wanazowaletea wazingatie mizania ili kuepusha migogoro.

Pia, **Abood FM Radio** ilitoa utetezi wao wa mdomo kama ifuatavyo:

- 5.1 **Abedi Saidi Dogoli**, alipoulizwa na Kamati, alijibu kuwa wameliona kosa walilolifanya na wanatifanyia kazi. Pia, alisema kuwa wapo katika taratibu za kuongea na vyombo vyote vya habari vya nje ya nchi walivyo na mikataka navyo ya kurusha maudhui yao ili wawe wanawaaletea vipindi/maudhui yanayozingatia Sheria, Kanuni na maadili ya tasnia ya habari.
- 5.2 **Rayson Elijah Luka** alisema kuwa Utetezi wao wa maandishi na mdomo hautofautiani bali wanamaanisha kuwa jitihada za kuweka mizania kwenye habari yao zilifanyika, lakini iwapo Kamati itaona kuwa jitihada zao hazikutosha, basi wanaomba wapatiwe adhabu ndogo ya Onyo kwa sababu Kamati ni kama mlezi wao. Pia, alisema kuwa wanakubali kulikuwa na udhaifu wa kushindwa kutoa taarifa ya kila kilichokuwa kinaendelea katika jitihada zao za kujaribu kutafuta mizania ya taarifa yao.

6.0 TATHMINI YA KAMATI

- 6.1 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **Abood FM Radio** imetenda kwa uzembe kosa la kutangaza maudhui bila ya kuzingatia mizania ya habari kwa kushindwa kufanya juhudzi za kutoa fursa kwa Serikali kutolea ufanuzi tuhuma dhidi yake.
- 6.2 Kamati ya Maudhui imeona kuwa utetezi wa **Abood FM Radio** kuwa taarifa yao ilizingatia matakwa ya Ibara ya 18 ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano ya Tanzania ya kwamba kila mtu ana uhuru wa kupokea na kutoa habari na dhana zo zote kupitia chombo cho chote bila ya kujali mipaka ya nchi, hauna msingi wo wote kwa sababu kwa mujibu wa Ibara hiyo hiyo ya 18, Katiba haijatoa uhuru usiokuwa na mipaka (absolute freedom) bali Ibara hiyo inamtaka mtu kutumia uhuru huo bila kuathiri matakwa ya Sheria nyingine za nchi. Hivyo, **Abood FM Radio** walipaswa kutumia uhuru huo kwa kuhakikisha hawavunji Sheria na Kanuni zinazosimamia chombo chao;
- 6.3 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba utetezi wa **Abood FM Radio** kuwa mkataba wao na **BBC** unawataka kutobadili cho chote katika maudhui wanayopokea kutoka **BBC**, hauna mashiko yo yote kwa sababu **Abood FM Radio** ndio wanamiliki leseni ya Utangazaji wa Habari hapa nchini, hivyo **Abood FM Radio** wana wajibu wa kuhakikisha kuwa maudhui yote wanayotangaza, yaliyozalishwa hapa nchini au wanayopokea kutoka vyombo vya habari vya nje ya nchi, yanazingatia Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari, masharti ya leseni yao pamoja na Maadili na Utamaduni wa Kitanzania;
- 6.4 Kamati ya Maudhui imeona kuwa utetezi wa **Abood FM Radio** kuwa **BBC** walifanya jitihada za kumtafuta Msemaji wa Serikali lakini hazikufanikiwa na kwamba jitihada zilikuwa zinaendelea, hauna mashiko kwa sababu wao, **Abood FM Radio** walitangaza habari ile kupitia chombo chao ndiyo walitakiwa kufanya jitihada za kupata maoni ya Serikali.

- 6.5 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba hoja ya **Abood FM Radio** kwamba bado **BBC** wanaendelea kumtafuta Msemaji wa Serikali ili kuweka mizania katika habari yao ni utetezi dhaifu kwa sababu zimepita wiki mbili tangu warushe tuhuma hizo.
- 6.6 Kamati ya Maudhui imeona kuwa hoja ya **Abood FM Radio** kuwa taarifa inayotuhumiwa ilikuwa ni muendelezo wa habari ambayo alihojiwa Msemaji wa CHADEMA, haina msingi wo wote kwa sababu katika taarifa zote mbili, kila taarifa ilikuwa inajitegemea na hivyo walitakiwa kuzingatia matakwa ya kisheria ya kuweka mizania katika taarifa yao.
- 6.7 Kamati ya Maudhui imebaini kuwa **Abood FM Radio** wana Usimamizi dhaifu wa vipindi vyao hasa wanavyopokea na kuvirusha kutoka vyombo vya habari vya nje ya nchi, jambo lililofanya watangaze habari isiyokidhi matakwa ya kisheria.
- 6.8 Kamati imeona kuwa mkataba waliojifunga **Abood FM Radio** na **BBC** ambao unawataka **Abood FM Radio** kutangaza maudhui wanayopokea kutoka **BBC** kama yalivyo, una mapungufu makubwa kwani unaweza kusababisha kutumbukia katika maudhui yanayokinzana na sheria, Kanuni, maadili na utamaduni wa Mtanzania.
- 6.9 Hivyo, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa **Abood FM Radio** imetenda kosa la kurusha kipindi kilichoituhumu Serikali bila ya kuthibitisha ukweli wa madai yaliyotolewa katika taarifa hiyo kutoka kwenye vyanzo husika na kutozingatia mizania ya Uandishi na Utangazaji wa Habari, kinyume na Kanuni Na. 15(2) (b) na (c) na Na. 16 za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018;

7.0 USHAURI WA KAMATI KWA ABOOD FM RADIO

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **Abood FM Radio** kuimarisha Usimamizi wa maudhui yao ili kuepuka utangazaji wa maudhui yanayovunja Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;

Pia, **Abood FM Radio** wanashauriwa kuititia upya mikataba yao na vyombo ya utangazaji wa habari vya nje ya nchi ili kuhakikisha masharti ya mikataba yao yanazingatia Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari pamoja na masharti ya leseni yao.

8.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliotolewa na Uongozi wa **Abood FM Radio**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **Abood FM Radio** wamekiuka Kanuni tajwa za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **ABOOD FM RADIO:**

1. Wanapewa Onyo Kali;
2. Wanawekwa chini ya uangalizi kwa muda wa miezi sita (6) pamoja na kutahadharishwa kuwa hatua kali zaidi za kisheria zitachukuliwa dhidi yao iwapo hawatajirekebisha na kurudia makosa kama hayo ndani ya muda tajwa.

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **14 Agosti, 2020.**

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

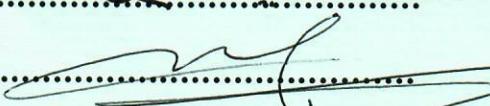

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Maudhui

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Jacob Gregory Tesha**.....

KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO TANZANIA, DAR ES SALAAM

SHAURI NA. 02 - 2020/2021

DHIDI YA

CARRY MASTORY MEDIA T/A CARRY MASTORY

SHAURI NA. 02 - 2020/2021

UAMUZI

UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA MTANDAONI), 2018

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kutoa maudhui mtandaoni kwa **Carry Mastory**, kwa ajili ya kuchapisha na kutangaza habari mbali mbali mitandaoni.
- 1.2 Kwa mujibu wa Kanuni ya 4 ya Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ina jukumu la kutunza kumbukumbu za watoa huduma wote wa maudhui mtandaoni pamoja na kuchukua hatua stahiki za kisheria dhidi ya mtoa huduma yo yote wa maudhui mitandaoni atakayekiuka Kanuni za Maudhui Mtandaoni au Sheria nyininge.
- 1.3 Katika tarehe na vipindi tofauti, **Carry Mastory** kupitia Chaneli yake ya YouTube, inatuhumiwa kuchapisha maudhui yenye lugha isiyo na staha na kuhamasisha ufanyakaji wa ngono kinyume na maumbile. Pia walichapisha Maudhui yasiyokuwa na mizania ya habari.
- 1.4 Tarehe 16 Juni, 2020, **Carry Mastory** inatuhumiwa kuwa ilichapisha/iliweka mtandaoni kupitia Chaneli yake ya YouTube maudhui yenye kichwa cha habari **Mambo ya Buza kwa Mpalange/Vibamia/Wanaume wa Kinondoni/ Kila Mwanamke ana Wanaume wa**

3/Kiba/ Harmonize, bila ya kuzingatia Sheria, Kanuni, na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.

- 1.5 Katika picha jongefu hiyo iliyochapishwa tarehe 16 Juni, 2020, mtangazaji wa **Carry Mastory** alikuwa akimhoji mtu aliyejitambulisha kwa jina la **Mr. Misifa** ambapo katika mahojiano hayo, mhojiwa alikuwa akitamka na kushabikia maneno *Buza kwa Mpalange* na kutoa tafsiri yake kwa lugha ya mtaani kwamba ni kufanya mapenzi kinyume na maumbile, jambo ambalo ni kinyume na Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari nchini.
- 1.6 Katika mahojiano hayo, mtangazaji wa **Carry Mastory** na **Mr. Misifa** waliongea yafuatayo:

Mr. Misifa: Ukiwa unaenda Buza kwa Mpalange ni mwisho kwa hiyo anamaanisha kwa Mpalange ni nyuma ya Buza, kwamba nyuma ya Buza ni kutamu nadhani wewe mwenyewe hilo neno ukilitafsiri vizuri ushaelewa. Mwanamke ana pande mbili ana mbele na nyuma.

Nick Tozi: Hivi nikuulize kwanza unajua maana ya kwa Mpalange ni nini? Au kwa Mpalange ni wapi utapata kuyajua.

Nick Tozi: tukiachana na vichekesho ambavyo umekuwa ukipost lakini vile vile unapostigi kwichkwich zile huwa unafikiriaga nini mzee?

Mr. Misifa: Kwichkwich mara nyingi huwa napenda kuwaelimisha wadada, unajua wadada wamekuwa tu wanatoa comments wanaume hawawezi hawawezi lakini je wewe unaweza ndani yake? Unamlamu mwanaume hakufikishi wewe unamfikisha? Una uhakika gani kama mwanaume amefika kileleni? Wewe unalalamika hufiki je uanaume ungeuvaa wewe ungemfikisha? Umeona kwa hiyo mara nyingi natoa tu elimu hata kwa wanaume natoa pia elimu kwa wanaume wenzangu huwa natoa vitu wanaume mjifunze hapa mtagiane kwa hiyo tunatagiana vile vile.

Mr. Misifa: Mpalange ni nyuma ya Buza, kwamba nyuma ya Buza ni kutamu nadhani wewe mwenyewe hilo neno ukilitafsiri vizuri utaelewa.
Mwanamke ana pande mbili ana nyuma na mbele akikwambia nyuma ni kutamu unakuwa tayari ushapata picha.

Nick Toz: kwa hiyo kwa Mpalange ni huko...

Mr. Misifa: Kwa Mpalange ni nyuma ya mwanamke, yaani kwa Mpalange ni nyuma, mwisho au nyuma sijui unanielewa vizuri? Kama ni mwisho au nyuma kwa hiyo akiongea mwanamke kama Jikeshupa kwamba kwa Mpalange ni kutamu tukimchukua Jikeshupa mtu kamweka hapa mbele tukamwangalia wapi ni mbele na wapi ni nyuma utajua nazungumzia sehemu gani.

- 1.7 Pia, tarehe 27 Juni, 2020, kupitia Chaneli yao ya YouTube, **Carry Mastory** wanatuhumiwa kuwa walichapisha maudhui ya mkutano wa msanii **Godfrey Tumaini**, maarufu kama **Dudubaya** na Waandishi wa Habari. Katika mkutano huo, **Dudubaya** alitoa kashfa na shutuma dhidi ya Baraza la Sanaa Tanzania (BASATA) na uongozi wake kuwa wanakwamisha sanaa nchini na kushikilia rufaa yake ili aendelee kufungiwa mpaka kampeni zipite. Maudhui hayo yaliyoegemea upande mmoja na yaliyojaa shutuma, kashfa na chuki yalichapishwa bila

kuzingatia Weledi. Maudhui hayo hayakufuata Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari nchini.

- 1.8 Katika mkutano huo na Waandishi wa Habari, **Dudubaya** aliongea maneno yafuatayo:

“So kinachofanyika kwanini BASATA ile rufaa yangu kwa Waziri Mwakyembe hata juzi nimeona Juliana Shonza kaongea kwamba Dudubaya hajaja kwangu hajaja kwa Waziri yaani ile rufaa yangu kwa sababu wakati inapokelewa na Wizara ni Baraza la Sanaa ndio inapelekwa wameishikilia palepale,..so kinachoendelea ni kwamba wanifungie mpaka mwakani mpaka kampeni zipite sijui umenielewa hapo...mnanielewa walimwengu?...kwa hiyo hii kampeni Baraza la Sanaa tunaposhindana ni kwamba wanatumika na hawa majizi kwenye Sanaa na hasa hasa kuna watu pale BASATA watatu kama wanne,watano wanatumika kwenye huu mchezo mchafu kwa kukwamisha Sanaa kitu kinachofanya mpaka wasanii kina Lady Jaydee kina Vanessa kina nani...”

- 1.9 Vile vile, tarehe 14 Julai, 2020, **Carry Mastory** kuititia Chaneli yao ya **YouTube** waliendelea kurusha na kuchapisha maudhui yaliyojaa shutuma, chuki na kashfa dhidi ya Baraza la Sanaa la Tanzania (BASATA) na Uongozi wake bila kuzingatia mizania kwa kutowapa nafasi watuhumiwa kutolea ufanuzi tuhuma hizo.
- 1.10 Katika mahojiano hayo, mwanamuziki **Dudubaya** alitamka maneno yafuatayo:

“Pale BASATA pale kuna watu kama wawili hivi wana vichwa kama matikiti. Haiwezekani taifa eti mtu anatapeliwa mbele ya Naibu Waziri halafu huyo huyo kiongozi wa BASATA anamsainisha mkataba analiambia lile eti lile jizi analiambia hivi eti nakulipa hela yako ole wako uongee na Waandishi wa habari kwenye taifa huru kuna uhuru gani huyo Meshack huyo mtoto Madam Ritha kamsainisha mkataba mbele ya huyu huyu Mwingereza huyu unamwambia eti mtoto asihojiwe ni siri analipwaje? Ni udikteta gani huu. Baraza la Sanaa kuna watu wengi sana pale lakini kuna innocent people wako pale lakini huyu Mwingereza huyu ndo maana narudia eti kuna siku ananiambia hivi msafishe huyu mama nilimwambia wewe ni mburura ndo maana kichwa kama tikiti huwezi ukantuma nimsafishe mtu mwizi huwezi. Na ndio maana nilishawahi kukaa na watu nikawaambia hii Sanaa inakoelekea watu watakuja kupigana tanchi nafikiri tanchi mnaelewa maana yake...”

- 1.11 Aidha tarehe 09 Julai, 2020, **Carry Mastory** walichapisha katika Chaneli yao ya YouTube, mahojiano na mtu aliyejitambulisha kama **Bi. Zai**. Katika mahojiano hayo, mtangazaji wa **Carry Mastory** alimruhusu **Bi. Zai** kutamka maneno yasiyo na staha kinyume na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.

- 1.12 Katika mahojiano hayo **Bi. Zai** alitamka maneno yafuatayo:

Mtangazaji: Nitajie sifa mbili za Mmakonde kwanza.

Mhojiwa: Mmmmh...ufundi kitandani. Ahhh mmmh na mtafutaji hakuna Mmakonde mvivu mvivu.

Mtangazaji: Asa wamakonde mafundi kitandani mbona shemeji yetu kakubwaga.

Mhojiwa: Sijawahi kuachwa nikikuchoka natoka mwenyewe tuu.

Mtangazaji: Bwana Stan alikimbia Bwana Stan Bakora bwana akakimbia huna lolote kitandani.

Mhojiwa: Sijawahi kuwa na mahusiano na Stan Bakora ni mshikaji wangu sana sijawahi kuwa na mahusiano nae.

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kitendo cha kuchapisha na kutangaza maudhui yasiyo na staha na yanayoshabikia ufanyaji wa ngono kinyume na maumbile, yenye shutuma, matusi na kashfa na yasiyozingatia mizania ya habari, **Carry Mastory** inatuhumiwa kukiuka Kanuni Na. 5 (1) (a), (b), 7(1) (a) (b), 12 (b) (c) na (k) (i) (ii) (iii) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018. Kanuni tajwa zinasomeka kama ifuatavyo:

5-(1) For the purpose of these Regulations, an online content provider shall have the obligations to-

- (a) ensure that online content is safe, secure and does not contravene the provisions of any written law;
- (b) take into account trends and cultural sensitivities of the general public.

7-(1) A licensee of online radio and television intended for broadcasting over the public internet with the objective of informing, entertaining and educating the public shall adhere to the following conditions:

- (a) content streamed to abide to regulations governing the broadcasting services;
- (b) adhere to journalism ethics and professionalism.

12.-Online content services provider shall not publish-

- (b) obscene content
- (c) hate speech
- (k) content that uses bad language including-

- (i) the use of disparaging or abusive words which is calculated to offend an individual or a group of persons;
- (ii) crude references words, in any language commonly used in the United Republic, which are considered obscene or profane including crude references to sexual intercourse and sexual organs;
- (iii) hate speech.

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI

Tarehe 27 Julai, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **Carry Mastory**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 03 Agosti, 2020, Uongozi wa **Carry Mastory** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Catherine Ngowo**, Mkurugenzi wa **Carry Mastory**. Pia, tarehe 05 Agosti, 2020, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Catherine Ngowo**, Mkurugenzi wa **Carry Mastory**, pamoja na **Gervas Andrew**, Meneja wa Uendeshaji wa Kituo ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHTAKA, KUANGALIA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA CARRY MASTORY

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **Carry Mastory** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **Carry Mastory** waliangalia na kusikiliza maudhui yaliyochapishwa na kutangazwa na **Carry Mastory** katika tarehe tajwa hapo juu na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni au la.

5.0 UTETEZI WA CARRY MASTORY

Katika maelezo yao ya maandishi, **Carry Mastory** wamekiri mashtaka yao yote, wameomba radhi na kuahidi kutorudia kosa. Wamesema kuwa kwa kuzingatia umuhimu wa suala hili na kwa kutambua wajibu walionao kwa jamii, Taifa na tasnia ya habari, wamefanya maboresho na kuchukua hatua za kiutendaji ili kuhakikisha hawakiuki tena Sheria na Kanuni.

Waliendelea kusema kuwa wameyafuta maudhui yaliyokiuka Kanuni katika Chaneli yao kabla ya kupokea barua ya wito wa Kamati. Pia wamepanga kushirikiana na wadau wa masuala ya Sheria ili kutoa mafunzo ya Sheria kuhusu Maudhui Mtandaoni kwa watangazaji na wafanyakazi wao kabla ya mwisho wa mwezi huu wa Agosti ili kuwajengea watendaji wao uelewa katika Kanuni za Utangazaji. Vile vile, wamesema kuwa wameboresha utaratibu wa kuhakiki maudhui kabla ya kuyachapisha au kuyatengeneza. Hatua hii imeenda sambamba na uimarishaji wa udthibiti wa maudhui kabla ya kurushwa hewani. Walimalizia kwa kuiomba Kamati iwasamehe na iendelee kuwalea.

- 5.1 · Katika utetezi wao wa mdomo walisema kuwa Kituo chao ni kichanga na kwamba wanapitia changamoto nyingi na kubwa na hivyo wataajiri mtu wa kuyasimamia vizuri maudhui kabla ya kuchapishwa. Walidai kuwa msanii **Dudubaya** amekuwa akiwalazimisha kuchapisha maudhui yake na wasipofanya hivyo, huwa anawachafua mitandaoni.
- 5.2 · Walisisitiza kuwa Vituo vya Maudhui Mtandaoni vinapitia changamoto za vitisho na kashfa kutoka wasanii kama **Dudubaya**. Walipoulizwa na Kamati, kama walioa tarifa Polisi kuhusu kutishiwa na wasanii kwa vile ni kosa la jinai walijibu kuwa hawajafanya hivyo. Pia, walidai kuwa wao

kama vijana wanapitia changamoto za kuwepo kwa misemo mbali mbali mitaani, ambapo kwa kukosa kwao uelewa wanaona ni maneno ya kawaida. Kuhusu kosa la kutozingatia mizania ya habari, walidai kuwa siku kadhaa baada ya kuchapisha maudhui yale, waliamua kufanya mahojiano na BASATA ambao walilitolea ufanuzi suala lile.

Wlihitimisha utetezi wao kwa kusema kuwa tayari wameshakaa na wafanyakazi wao ili kuwaonya na kuwaelimisha kuhusu Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.

6.0 TATHMINI YA KAMATI

Katika tathmini yake Kamati imebaini mambo yafuatayo:-

- 6.1 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **Carry Mastory** imetenda makosa ya kuchapisha na kutangaza maudhui yasiyo na staha na yanayoshabikia ufanyaji wa ngono na mapenzi ya kinyume na maumbile kwa makusudi kama walivyokiri wenyewe;
- 6.2 Kulikuwa na ukiukaji mkubwa wa Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari katika uwasilishwaji wa Maudhui yao pamoja na maneno yaliyotumika. Maudhui yao pia yalilenga kuhamasisha ufanyaji wa vitendo ambavyo havikubaliki kwa mujibu wa Maadili na Utamaduni wa Kitanzania;
- 6.3 Kuwa hoja ya uchanga wa Kituo chao iliyotolewa na **Carry Mastory** haina mashiko kwa sababu wao kama chombo cha habari wana wajibu wa kuzingatia Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;
- 6.4 Kamati ya Maudhui imejiridhisha kuwa **Carry Mastory** wana udhaifu mkubwa katika maandalizi/utayarishaji, usimamizi na uhariri/uhakiki wa maudhui yao. Vile vile, wafanyakazi wake wanauelewa mdogo wa Sheria na Kanuni zinazosimamia chombo chao;
- 6.5 Kamati ya Maudhui imeona hoja ya **Carry Mastory** kuwa vyombo vya habari vina changamoto ya misemo/maneno mbali mbali yanayoibuka mitaani haina mashiko kwa sababu wana wajibu wa kufanya uchaguzi sahihi wa maneno yanayozingatia Sheria na Kanuni kabla ya kuyatumia kwenye maudhui yao. Sio kila misemo/maneno ya mitaani yanafaa kutumika kwenye chombo cha habari;
- 6.6 **Carry Mastory** imetenda kosa la kutangaza maudhui yenyе shutuma, matusi na kashfa na yasiyozingatia mizania ya habari dhidi ya BASATA kwa makusudi kwani Sheria, Kanuni na madili ya fani zinawataka kutoa fursa kwa BASATA kutolea ufanuzi tuhuma dhidi yao walizozitangaza dhidi yao;
- 6.7 Kamati ya Maudhui imeona kuwa utetezi wa **Carry Mastory** kuwa siku kadhaa baada ya kutangaza maudhui yenyе shutuma dhidi ya BASATA,

waliwapa BASATA nafasi kutolea ufanuzi shutuma zile, hauna mashiko kwa sababu Sheria na Kanuni zinawataka wangewapa BASATA nafasi katika kipindi kile kile walichotumia kutangaza shutuma dhidi yao. Utangazaji wa maudhui bila ya kuzingatia mizania ya habari ni kosa kubwa la kiweledi na kimaadili katika Uandishi na Utangazaji wa Habari;

- 6.8 Kamati imeona kuwa utetezi wa **Carry Mastory** kuwa huwa wanapata vitisho na kashfa kutoka kwa wasanii kama **Dudubaya** wasipotangaza maudhui yao hauna mashiko kwa sababu wao kama chombo cha habari, chenye dhamana ya kuistawisha jamii, wanapaswa kuchagua kuzingatia Sheria na Kanuni zaidi kuliko kuogopa vitisho/kashfa ili kuepuka kutangaza maudhui yanayomomonyoa madili ya jamii kwa kisingizio cha vitisho/kashfa. **Carry Mastory** pia wameshindwa kuthibitisha kama wameshawahi kuripoti vitisho na kashfa hizo wanazodai katika vyombo vya ulinzi na usalama;
- 6.9 Hivyo, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa **Carry Mastory** imetenda makosa ya kutangaza maudhui yasiyo na staha na yanayoshabikia ufanyaji wa ngono na mapenzi ya kinyume na maumbile, yenyе shutuma, matusi na kashfa na yasiyozingatia mizania ya habari kinyume na Kanuni Na. 5 (1) (a), (b), 7(1) (a) (b), 12 (b) (c) na (k) (i) (ii) (iii) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018.

7.0 USHAURI WA KAMATI KWA CARRY MASTORY

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **Carry Mastory** kuimarisha utayarishaji, usimamizi na uhariri wa maudhui yao ili kuepuka utangazaji wa maudhui yanayovunja Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;

Pia, **Carry Mastory** wanashauriwa kuhakikisha wanawapatia watangazaji wao mafunzo ya mara kwa mara kuhusu Sheria, Kanuni na madili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari kuepuka makosa.

8.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliotolewa na Uongozi wa **Carry Mastory**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **Carry Mastory** kuitia Chaneli yake ya YouTube wamekiuka Kanuni tajwa za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **Carry Mastory**:

1. Wanapewa Onyo Kali;
2. Wanawekwa chini ya uangalizi kwa muda wa miezi sita (6) pamoja na kutahadharishwa kuwa hatua kali zaidi za kisheria zinaweza kuchukuliwa dhidi yao iwapo hawatajirekebisha ndani ya muda tajwa;

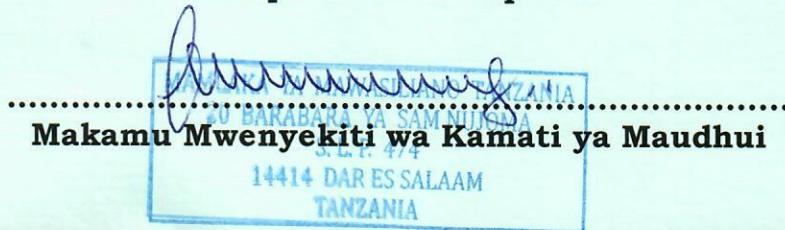
3. Wanatozwa faini ya **Shilingi Milioni Tano (TZS. 5,000,000.00)** tu, itakayolipwa kwa Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA);

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **14 Agosti, 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Jacob Gregory Tesha**.....

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 11 - 2020/2021

DHIDI YA

CG FM RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kurusha Matangazo (Matangazo ya Redio) kwa Kituo cha **CG FM RADIO** kwa ajili ya kutoa huduma ya utangazaji wa maudhui kwa njia ya redio.
- 1.2 Tarehe 29 Julai, 2020 kati ya Saa 12.00 na Saa 12.30 asubuhi, Kituo cha **CG FM RADIO** kinatuhumiwa kukiuka Kanuni na Maadili ya Utangazaji kipindi cha **Amka na BBC** kwa kurusha maudhui bila kuzingatia mizania ya habari pale walipokuwa wakimhoji Makamu Mwenyekiti wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), Bw. Tundu Lissu juu ya viongozi wa chama hicho kutoshiriki katika kutoa heshima za mwisho kwa aliyekuwa Rais wa Awamu ya Tatu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Hayati Benjamin William Mkapa.
- 1.3 Mtangazaji wa kipindi hicho wakati akimhoji Bw. Tundu Lissu aliruhusu kurushwa kwa habari iliyoegemea upande mmoja pale Bw. Tundu Lissu alipotoa tuhuma na kulalamika kuwa Serikali ilimnyima nafasi ya kutoa heshima za mwisho kwa Hayati Benjamin William Mkapa, bila kumtafuta Msemaji wa Serikali ili aweze kutolea ufanuzi tuhuma hizo, jambo ambalo ni kinyume na Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.
- 1.4 Wakati wa kipindi cha **Amka na BBC**, Bw. Tindu Lissu alisikika akizungumza maneno yafuatayo:

“...Inasikitisha sana, tumeftika kwa wakati tulioambiwa kwa mujibu wa ratiba. Kuntuambia kwamba hatuwezi kuingia uwanjani kwa sababu tumechelewa tuliona ilikua ni namna tu ya kusema kwamba hawataki tushiriki kumuaga huyu aliyekuwa Rais wetu...Haiwezekani tena kama hutakiwi na waandaaji wa msiba ukilazimisha kwenda watakwambia wewe ndo mchawi. Sisi hatutaki kuonekana ni wachawi wa mzee Mkapa tumesema waendelee tu Mungu awabariki.”.

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kitendo cha **CG FM RADIO** kurusha kipindi kilichoituhumu Serikali bila ya kuthibitisha ukweli wa madai yaliyotolewa katika taarifa hiyo kutoka kwenye vyanzo husika na kutozingatia mizania, **CG FM RADIO** wanatuhumiwa kukiuka Kanuni Na.15(2) (b) na (c) na Na. 16 za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018; ambazo zinasomeka kama ifuatavyo:

15. (2) *The licensee shall-*
 - (b) *report accurately, impartially, fairly and in a non- partisan manner;*
 - (c) *report news in an objective and balanced manner, without intentional or negligent departure from the facts, whether by distortion, exaggeration, misrepresentation or material omission.*
16. *A content service licensee shall ensure that, during the presentation of current affairs programme, factual programmes and documentaries; where issues of public importance are discussed, reasonable effort is made and reasonable opportunity is given to present a fair, accurate, balanced and impartial view.*

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI

Tarehe 05 Agosti, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **CG FM RADIO**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza kuhusu ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 11 Agosti, 2020, Uongozi wa **CG FM RADIO** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Charles George Tihailwa**, Mkurugenzi wa **CG FM RADIO**. Pia, tarehe hiyo hiyo, Uongozi huo ukiwakilishwa na **George Charles**, Mkurugenzi Msaidizi na **Rayson Elijah Luka**, Wakili wa **CG FM RADIO** ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA CG FM RADIO

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **CG FM RADIO** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **CG FM RADIO** walisikiliza maudhui yaliyochapishwa na kutangazwa na **CG FM RADIO** katika tarehe tajwa hapo juu na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni au la.

5.0 UTETEZI WA CG FM RADIO

Katika maelezo yao ya maandishi, **CG FM RADIO** walikiri kurusha kipindi kinachotuhumiwa kukiuka Sheria na Kanuni na walisema wanatambua kuwa kwa mujibu wa Kanuni za Maudhui, kila chombo cha habari kinatakiwa kuhakikisha taarifa zote zinazorushwa zinakidhi vigezo ikiwemo mizania ya pande zote zilizohusishwa katika taarifa hiyo.

Walisema kuwa taarifa inayotuhumiwa na iliyorushwa katika kipindi cha **Amka na BBC** ilikuwa ni muendelezo wa taarifa za **BBC** zilizorushwa kuititia **CG FM RADIO** kuanzia tarehe 28 Julai, 2020 katika kipindi cha **Dira ya Dunia (Saa 12:30 hadi Saa 1:30 jioni)** na zilizohusu msiba wa Hayati Benjamin William Mkapa. Walidai kuwa taarifa hii inayotuhumiwa, ya tarehe 29 Julai, 2020 ilikuwa ni muendelezo wa taarifa ya tarehe 28 Julai, 2020 ambapo **BBC** ilitamka hewani kuwa ilifanya jitihada za kumtafuta Msemaji wa Serikali lakini hazikufanikiwa na kwamba walikuwa wanaendelea na jitihada za kupata msimamo wa Serikali kuhusu suala hilo.

Walieleza kuwa washirika wao, **BBC** ambao ndiyo wazalishaji wa kipindi cha **Amka na BBC** kinachorushwa na **CG FM RADIO**, walifanya kila linalowezekana kuweka mizania katika habari hiyo ingawa jitihada hizo hazikufanikiwa.

Pia, walieleza kuwa kwenye makubaliano ya mkataba walionao na **BBC**, programu zote za habari zinazozalishwa na **BBC** lazima ziwe na miongozo ya wahariri. Hiyo inamaanisha kuwa programu zote lazima ziwe na mizania ya habari na zisizopendelea au kuegemea upande wo wote. Wao, **CG FM RADIO** wanakubali chini ya masharti ya mkataba huo huo, sio kuhariri au kurekebisha maudhui yaliyomo na lazima watangaze kama walivoyapokea kutoka **BBC** bila ya kuongeza au kupunguza cho chote.

Walimaliza kwa kuisihi Kamati isiwachukulie hatua na pia kuiomba Kamati kama ikiwakuta na hatia, iwape adhabu ndogo ya onyo kwani ni mara yao ya kwanza kuitwa kwenye Kamati hii.

Pia, **CG FM RADIO** ilitoa utetezi wao wa mdomo kama ifuatavyo:

George Charles, wakati akiulizwa maswali na Kamati, alijibu kuwa Sera ya Kituo wanayo lakini kuhusu kama inaongelea aina ya maudhui wanayotakiwa kurusha kutoka vyombo vya habari vya nje ya nchi, anahitaji kwenda kuhakikisha. Alisema kuwa maudhui waliyorusha hayakuwa na mizania na kwamba wapo tayari kuutazama upya mkataba wao na **BBC** ili uendane na Sheria za Tanzania.

Alimaliza kwa kuishukuru Kamati kwa fursa ya kuwasikiliza pamoja na ushauri ambao wameamua kwenda kuufanyia kazi.

Rayson Elijah Luka alisema kuwa kwenye Utetezi wao wanamaanisha kuwa jitihada za kuweka mizania kwenye habari yao zilifanyika, lakini iwapo Kamati itawakuta na kosa, basi wanaombia wapatiwe adhabu ndogo ya Onyo.

6.0 TATHMINI YA KAMATI

- 6.1 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **CG FM RADIO** imetenda kwa uzembe kosa la kutangaza maudhui bila ya kuzingatia mizania ya habari kwa kushindwa kutoa fursa kwa upande wa Serikali kujibu tuhuma dhidi yake.
- 6.2 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba utetezi wa **CG FM RADIO** kuwa wazalishaji wa maudhui yanayotuhumiwa ni **BBC** hauna mashiko yo yote kwa sababu **CG FM RADIO** ndio wanamiliki leseni ya Utangazaji wa Habari hapa nchini, hivyo **CG FM RADIO** wana wajibu wa kuhakikisha kuwa maudhui yote wanayotangaza, yaliyozalishwa hapa nchini au wanayopokea kutoka vyombo vya habari vya nje ya nchi, yanazingatia Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari, masharti ya leseni yao pamoja na Maadili na Utamaduni wa Kitanzania;
- 6.3 Kamati ya Maudhui imeona kuwa utetezi wa **CG FM RADIO** kuwa **BBC** walifanya jitihada za kumtafuta Msemaji wa Serikali lakini hazikufanikiwa hauna mashiko kwa sababu wao, **CG FM RADIO** walitangaza habari ile kupitia chombo chao ndiyo walitakiwa kufanya jitihada za kumtafuta Msemaji wa Serikali ili kutimiza jukumu la kisheria na kimaadili la kuzingatia mizania ya utangazaji wa habari;
- 6.4 Kamati ya Maudhui imeona kuwa hoja ya **CG FM RADIO** kuwa taarifa inayotuhumiwa ilikuwa ni muendelezo wa taarifa ya tarehe 28 Julai, 2020 haina msingi wo wote kwa sababu katika taarifa zote mbili, kila taarifa ilikuwa inajitegemea na hivyo walitakiwa kuzingatia matakwa ya kisheria ya kuzingatia mizania katika taarifa yao ya tarehe 29 Julai, 2020 inayotuhumiwa;
- 6.5 Kamati ya Maudhui imebaini kuwa **CG FM RADIO** wana Usimamizi dhaifu wa vipindi vyao hasa wanavyopokea na kuvirusha kutoka vyombo vya habari vya nje ya nchi, jambo lililosababisha kutangaza habari isiyokidhi matakwa ya kisheria na kisha wakashindwa kufanya jitihada zo zote za kutoa fursa ya kupata maoni ya Serikali;
- 6.6 Kamati imeona kuwa mkataba walioingia **CG FM RADIO** na **BBC** wa kuwataka **CG FM RADIO** kutangaza maudhui wanayopokea kutoka **BBC** kama yalivyo bila kurekebisha cho chote, una mapungufu makubwa kwa sababu unaweza kuwapelekea **CG FM RADIO** kutangaza maudhui yanayokiuka Sheria na Kanuni zinazosimamia chombo chao kama ilivyotokea katika kosa hili na hivyo kuwapelekea kuingia kwenye matatizo;
- 6.7 Hivyo, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa **CG FM RADIO** imetenda kosa la kurusha kipindi kilichoituhumu Serikali bila ya kuthibitisha ukweli wa madai yaliyotolewa katika taarifa hiyo kutoka kwenye vyanzo husika na kutozingatia mizania ya Uandishi na Utangazaji wa Habari, kinyume na Kanuni Na. 15(2) (b) na (c) na Na. 16 za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018;

7.0 USHAURI WA KAMATI KWA CG FM RADIO

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **CG FM RADIO** kuimarisha Usimamizi wa maudhui yao ili kuepuka utangazaji wa maudhui yanayovunja Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;

Pia, **CG FM RADIO** wanashauriwa kupitia upya mikataba yao na vyombo vya utangazaji wa habari vya nje ya nchi ili kuhakikisha masharti ya mikataba yao yanazingatia Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari na pia maslahi mapana ya Taifa.

8.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliotolewa na Uongozi wa **CG FM RADIO**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **CG FM RADIO** wamekiuka Kanuni tajwa za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **CG FM RADIO**:

1. Wanapewa Onyo Kali;
2. Wanawekwa chini ya uangalizi kwa muda wa miezi sita (6) pamoja na kutahadharishwa kuwa hatua kali zaidi za kisheria zita chukuliwa dhidi yao iwapo hawatajirekebisha na kurudia makosa kama hayo ndani ya muda tajwa.

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **14 Agosti, 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibiashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Jacob Gregory Tesha**.....

KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO TANZANIA, DAR ES SALAAM

SHAURI NA. 07 - 2020/2021

DHIDI YA

CG FM RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kutoa huduma ya utangazaji kwa **CG FM Radio** ili kutangaza habari mbali mbali kwa njia ya redio.
- 1.2 Kituo cha utangazaji cha **CG FM Radio** cha Tabora kinatuhumiwa kukiuka Agizo la Serikali lilitolewa tarehe 03 Mei, 2017 ambalo linawataka watangazaji wa vituo vya Redio na Televisheni kutosoma maudhui yaliyopo katika magazeti kwa undani na badala yake wasome vichwa vya habari pekee.
- 1.3 Tarehe 15 Juni, 2017 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania iliviandikia barua Vituo vyote vya Utangazaji na kuvitaka kutekeleza Agizo hilo. Lengo la Agizo la Serikali ni kulinda ushindani wa kibiashara katika tasnia ya habari.
- 1.4 Kituo cha **CG FM Radio** kimekiuka Agizo la Serikali kupitia kipindi chake cha **Morning Power** ambacho kilirushwa tarehe 01 Julai, 2020 kati ya Saa 1.00 na Saa 3.30 Asubuhi. Katika kipindi hicho, mtangazaji alisikika akisoma kwa undani na kujadili habari mbali mbali zilizoandikwa katika magazeti, kinyume na Agizo lilitolewa na Serikali.

- 1.5 Kituo cha **CG FM Radio** kimekiuka na kupuuza kwa makusudi Agizo la Serikali pale mtangazaji wa kipindi cha **Morning Power** alipokuwa akisoma kwa undani na kujadili habari mbali mbali zilizoandikwa katika magazeti. Mtangazaji alisoma kwa undani habari za magazetini kama ifuatavyo:

Nipashe:

Wagombea ruksa kujipitisha wanasema CCM, JPM aanika sababu za kuwania tena akerwa wasaka urais Zanzibar kuchafuana habari ukurasa wake wa pili lakini Zitto amkaribisha Membe upinzani habari ukurasa wake wa pili gazeti Nipashe

Kwamba kiongozi wa chama cha ACT- Wazalendo, Zitto Kabwe amesema sasa ni wakati muafaka kwa Bernard Membe kujunga na vyama vya upinzani.

Akizungumza katika mkuutano wa hadhara uliofanyika Kilwa mkoani Lindi jana Zitto alisema mwanasiasa huyo aliyewahi kuwa Mbunge na Waziri wa Wizara nyeti nchini ana fursa ya kuwaunganisha watanzania wenyewe kiu ya mabadiliko kupitia vyama mbadala vya siasa.

Maoni ya wahariri gazeti la Mwananchi

Dharura inahitajika tatizo la usafiri wa wanafunzi

Shule za awali hadi kidato cha tano zimefunguliwa kuanzia juzi tangu zilipofungwa Machi 17, 2020 baada ya mgonjwa wa Covid 19 aliporipotiwa nchini Machi 16, 2020, tahadhari kadhaa zimechukuliwa kukabiliana na maambukizi ya Corona ikiwemo uvaaji barakoa, unawaji mikono kwa maji tiririka na kupimwa joto la mwili.

Mamia kwa maelfu ya wanafunzi wamerejea shule huku kukiwa kuna utekelezaji wa agizo la kuchukua abiria kulingana na idadi ya viti ndani ya vyombo vya usafiri.

Agizo hilo lilitolewa na Mamlaka ya Udhibiti na Usafiri wa Ardhi (LATRA) ambalo ni mionganini mwa jitihada za kudhibiti maambukizi ya ugonjwa wa Covid 19.

Licha ya kuwa muhimu kwa usafiri wa kistaarabu na kiafya limesababisha changamoto ya usafiri kwa wanafunzi.

Uchunguzi wa gazeti hili katika miji mikuu na mikoa mbalimbali nchini juzi na jana imeshuhudia adha ya usafiri kwa wanafunzi hasa wa shule za umma na shule binafsi ambao wazazi wao hawamudu kuwalipia għarama za magari ya shule ambao kutwa nzima walijazana vituoni bila matumaini ya kupata usafiri.

Mfano katika vituo vya Mbande, Mbagala, Mtongani, Tandika, Buguruni na Ilala Boma jijini Dar es Salaam. Vituo vya Nyegezi, Mkuyuni, na hata Posta Igombe na Nyakato jijini Mwanza wanafunzi wengi walitumia hata zaidi ya saa mbili kuhangai kia usafiri wa kwenda shule.

Mhariri ameongea mengi hapa lakini mwisho anasema katika hili sio serikali pekee ina dhamana bali pia wazazi, walezi na uongozi wa shule kila mmoja kwa uwezo nafasi na eneo lake atimize wajibu tuwawekee mazingira bora

watoto wetu wanapotekeleza wajibu wao wa kwenda shule kusoma anamaliza hivyo mhariri wa gazeti Mwananchi.

Lakini kwenye kibonzo hapa wanafunzi wakiwa wamevaa barakoa hii barakoa ambayo wameivaa hapa inaonekana ameivaa mpaka usoni mpaka macho hayaonekani halafu wanaelekea kwenye kibao kimeandikwa shule. Ni maoni gazeti Mwananchi na kibonzo chake.

Kwa upande wa gazeti **Uhuru** mhariri anasema kwamba upatikanaji umeme vijiji uboreshe maisha ya wananchi.

Kwa upande wa gazeti **Nipashe** siku ya leo mhariri anasema umakini unahitajika katika utekelezaji wa bajeti ya 2020/2021. Kwenye kibonzo hapa kuna watu wamevaa suti amebeba furushi limeandikwa zawadi halafu ameivaa suruali imeandikwa mtia nia anaelekea kumpigia magoti mtu ameandikwa sisi halafu huku kuna kwa nyuma ya huyu mtu aliyebeba zawadi kuna lisamaki likubwa limeandikwa TAKUKURU. Ni maoni mhariri gazeti la Nipashe na Kibonzo chake.

2.0 UKIUKWAJI WA AGIZO

Kitendo cha kusoma na kuchambua kwa undani habari zilizoandikwa kwenye magazeti, Kituo cha **CG FM Radio** kinatuhumiwa kupuuza kwa makusudi Agizo la Serikali la tarehe 03 Mei, 2017.

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI

Tarehe 27 Julai, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **CG FM Radio**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza kwa nini wasichukuliwe hatua kwa kukiuka Agizo hilo.

Tarehe 06 Agosti, 2020, Uongozi wa **CG FM Radio** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Charles George Tihailwa**, Mkurugenzi wa Kituo. Pia, tarehe hiyo hiyo Uongozi huo ukiwakilishwa na **Charles George** ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA CG FM RADIO

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **CG FM Radio** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **CG FM Radio** walisikiliza maudhui yaliyotangazwa na kulalamikiwa. Baada ya hapo Uongozi wa **CG FM Radio** ulipewa nafasi ya kujitetea.

5.0 UTETEZI WA CG FM RADIO

Katika maelezo yao utetezi kwa maandishi, **CG FM RADIO** walikiri kosa la kukiuka Agizo la Serikali na waliomba radhi. Walisema kuwa kosa halikutendeka kwa makusudi bali mtangazaji wao alipitiwa.

Waliendelea kusema kuwa ni desturi yao kuwahimiza na kuwafuatilia watangazaji ili wafuate maelekezo, Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.

Walieleza kuwa wamempa onyo mtangazaji aliyesababisha kosa hilo na kusema kwamba ameahidi kutolirudia kosa.

Walihitimisha utetezi wao kwa ahadi ya kuendelea kusimamia na kutekeleza Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari.

Pia, **CG FM RADIO** ilitoa utetezi wa mdomo kama ifuatavyo:

Bwana **Charles George** aliendelea kukiri kosa na akaomba radhi akisema kuwa kosa lililotendeka ni la kibinadamu kwani mtangazaji alijisahau.

Aliendelea kusema kuwa kutohana na janga la Corona, vikao vya wafanyakzi wote vya Ijumaa havikuwa vikifanyika na hivyo kusababisha mtangazaji wao kujisahau. Alisema kuwa mtangazaji aliyehusika ana uzoefu, anajitambua na ni mtaalamu wa Utangazaji.

Alihitimisha utetezi wake kwa ahadi ya kusimamia maudhui ya kituo chake vizuri zaidi.

6.0 TATHMINI YA KAMATI

- 6.1 Kamati ya Maudhui imebaini kuwa **CG FM RADIO** wametenda kwa uzembe kosa la kusoma na kuchambua kwa undani habari zilizoandikwa kwenye magazeti kinyume na Agizo la Serikali.
- 6.2 Kamati ya Maudhui pia imejiridhisha kuwa **CG FM RADIO** wana usimamizi dhaifu wa vipindi vyao. Hili limedhihirika wakati wakiulizwa maswali na Kamati ambapo wamethibitisha kuwa walikuwa hawakifuatilii kwa karibu kipindi kilichohusika kwa kuamini kuwa mtangazaji mhusika ni mzoefu na anazijua taratibu.

7.0 USHAURI WA KAMATI KWA CG FM RADIO

- 7.1 Kutohana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **CG FM RADIO** kuimarisha usimamizi wa vipindi vyao ili kuepuka uvunjaji wa Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;
- 7.2 **CG FM RADIO** wanashauriwa kuwapatia watangazaji wao na wasimamizi wa vipindi, mafunzo ya mara kwa mara juu ya Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji wa Habari kwa ujumla ili wapate matokeo chanya katika kazi zao.

8.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliotolewa na Uongozi wa **CG FM RADIO**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **CG FM RADIO** wamekiuka kwa uzembe na kwa makusudi Agizo la Serikali, linalozuia kusoma kwa undani habari za magazetini.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **CG FM RADIO**:

1. Wanapewa Onyo;
2. Wanawekwa chini ya uangalizi kwa muda wa miezi mitatu (3) pamoja na kutahadharishwa kuwa hatua kali zaidi za kisheria zitachukuliwa dhidi yao iwapo hawatajirekebisha ndani ya muda tajwa.

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **14 Agosti, 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibiashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kusomwa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**

2. **Derek Kaitira Murusuri**

3. **Jacob Gregory Tesha**

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 26 - 2019/2020

DHIDI YA

CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI
YA UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ilitoa leseni ya kurusha Matangazo (Matangazo ya Redio) kwa kituo cha **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kwa ajili ya kutoa huduma ya utangazaji wa maudhui kwa njia ya Redio.
- 1.2 Tarehe 04 Juni, 2020 kati ya Saa 10.00 na Saa 12.00 jioni, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kupitia kipindi cha **Jahazi** wanatuhumiwa kukiuka Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji kwa kurusha maudhui yenye kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vyana ngono na utumiaji wa supu ya pweza katika kuimarisha tendo la ndoa katika muda ambao wasikilizaji wanaweza kuwa watoto.
- 1.3 Watangazaji wa kipindi cha **Jahazi** walisikika wakishabikia jinsi ambavyo watu wanavyoweza kupata hamu zaidi ya kufanya mapenzi baada ya kutumia mchuzi wa pweza na kwamba katika kuutumia mchuzi huo unaleta hamasa na kutoa nguvu zaidi kwenye tendo la ndoa. Walisema hiyo siyo siri tena kwa sababu ya uthibitisho wa kisayansi kutoka katika Chuo Kikuu cha Afya na Sayansi Shirikishi cha Muhimbili.

1.4 Maudhui ya kipindi hayakuzingatia suala la kumlinda mtoto asiweze kuathiriwa na maudhui yasiyofaa na yenyе vionjo vyа ngono kwa kuwa kipindi hicho kimetangazwa muda ambao watoto wengi ni sehemu ya wasikilizaji wa redio. Watangazaji hawakupaswa kutangaza maudhui ya watu wazima yenyе kuhamasisha ufanyaji wa tendo la ndoa na ngono kwani inaweza kuchochea vijana na watoto kutaka kujaribu na kuwafanya kuiga tabia mbaya. Yafuatayo ni baadhi ya maneno ambayo yametolewa na watangazaji wa kipindi husika:

“...Mtangazaji 1: “Umeona eeh mara nyingi lishaulizwa sana hili swalı nakumbuka sijui ni dokta Aizaki au mtu mwingine aliwahi kutoa ufumbuzi wa kuna aina gani ya kirutubishi ndani ya mchuzi wa pweza naaa kikiingia kwenye mwili wa binadamu kile kirutubisho ni ukweli kinakwenda kusisimua mwili na mtu anapata”

Mchangiaji: (“sexual desire”) ...anapata hamu zaidi ya kufanya mapenzi...anapata nguvu zaidi ya kwenye tendo la ndoa.

Mtangazaji 2 (Dj Fetty): “Eh na kwa habari ambayo ...pale MUHAS Muhimbili pale walisema it’s not a myth anymore lakini ni scientifically proven ...lakini wamezungumzia zaidi kwa wanaume...mmh!... kwamba ukweli ukitumia...”

Mchangiaji: “mchuzi wa pweza ...ee supu ya pweza eee inakuongezea libido sexual desire...sasa mkikutana wote mna nguvu ya hatari? Weka fire extinguisher”

Mtangazaji 1 (akijibu): “aaah anazaliwa Christiano Ronaldo hapo...(kicheko)...

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kwa kitendo cha kutangaza kipindi chenye maudhui ya kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vyа ngono, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** inatuhumiwa kukiuka Kanuni Na. 11 (c), 12(1) (a), (d), na 14 (a), (b) na (c) za Kanuni za Mawasiliano ya

Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018, ambazo zinasomeka kama ifuatavyo:

- 11.-(1) A licensee shall ensure that the programme and its presentation-
 - (c) observes good taste and decency;
- 12.-(1) A content services licensee shall-
 - (a) ensure that due care is exercised in order to avoid content which may disturb or be harmful to children;
 - (d) protect children from negative influences.
14. Every content services licensee shall not provide content-
 - (a) unsuitable for children when large numbers of children may be expected to be part of the audience;
 - (b) which depicts or contains scenes of violence, sexually explicit conduct or offensive language intended for adult audiences during watershed period;
 - (c) which contains excessive and gross offensive language used in content transmitted during the watershed period.

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI.

Tarehe 19 Juni, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 23 Juni, 2020, Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Sheba Kussaga**, Mkurugenzi wa Biashara na Maendeleo wa Kituo. Pia, tarehe 24 Juni, 2020, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Sheba Kussaga**, Mkurugenzi wa Biashara na Maendeleo, pamoja na **Sebastian Maganga**, Mkuu wa Maudhui wa Kituo ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO.

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** waliskiliza maudhui yaliyochapishwa na kutangazwa na **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** tarehe 04 Juni, 2020 na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni.

5.0 UTETEZI WA CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO

Katika maelezo yao ya maandishi, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** walidai kuwa lengo/nia ya kipindi chao ilikuwa ni kutoa elimu kwa umma kuhusu umuhimu wa kutumia mazao ya baharini

kwa ajili ya kuongeza virutubisho mwilini na hiyo inatokana na minong'ono iliyopo kwenye jamii kuhusu changamoto zinazojitokeza kwa baadhi ya wanandoa.

Pia, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** ilitoa utetezi wao wa mdomo kama ifuatavyo:

- 5.1 **Sebastian Maganga** alianza kwa kurudia maelezo yao ya maandishi na kisha kuendelea kueleza kuwa nia ya mjadala wao ilikuwa ni njema na waliweka kiwango cha tafsida lakini katika uwasilishwaji wa maudhui yao, walitengeneza chombezo ambalo huenda ndiyo limeleta tatizo/ukakasi kidogo. Aliendelea kudai kwamba mwishoni mwa kipindi, watangazaji walileta masihara kidogo. Alisema kuwa katika mazingira hayo wanakiri udhaifu uliojitekeza na kama mjadala ungejikita kisayansi na kutafuta majibu zaidi ya kisayansi labda wasingefikishwa mbele ya Kamati. Alimaliza kwa kukiri kuwa maudhui yao ya kufunga mjadala yanaweza kuwa yaliwakwaza wasikilizaji wengine japokuwa dhamira yao haikuwa mbaya.
- 5.2 **Sheba Kussaga** alianza kwa kuunga mkono maelezo ya **Sebastian Maganga** na kudai kuwa maudhui yao yalilenga kuchangia kuielimisha jamii kuhusu utafiti wa MUHAS kwa kuwa wamekuwa wakipata malalamiko mengi ya kuvunjika kwa ndoa. Aliendelea kudai kuwa kama wangeishia kwenye uthibitisho wa kisayansi isingeleta shida lakini mwishoni watangazaji walipatwa na msisimko na kuongea maudhui yanayoweza kuleta ukakasi kwa watoto waliosikiliza kipindi kile. Wakati akiulizwa maswali na Kamati, **Sheba Kussaga** alikiri kuwa kipindi chao kilirushwa katika muda usio sahihi.

6.0 TATHMINI YA KAMATI

Ifuatayo ni tathmini ya Kamati baada ya kusikiliza utetezi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO**;

- 6.1 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** imetenda kosa la kutangaza maudhui yenyе kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vya ngono na yanayowahusu watu wazima katika muda usio sahihi, muda ambao wasikilizaji wanaweza kuwa watoto. Hivyo, wameshindwa kumlinda mtoto dhidi ya maudhui yasiyofaa na yanayoweza kumsababishia kuiga tabia mbaya. **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** walitakiwa kutangaza maudhui yanayowahusu watu wazima katika "watershed period" ambao ni muda wa kuanzia saa sita usiku hadi saa kumi na moja alfajiri kwa mujibu wa Kanuni Na. 3 ya Kanuni za Mawasiliano ya Kiektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni), 2018 kama ilivyofanyiwa marekebisho kupitia **Tangazo la Serikali Na. 400/2018**;
- 6.2 Kamati ya Maudhui imejiridhisha kuwa wasimamizi na watangazaji wa kipindi cha **Jahazi** cha **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** hawakuzingatia Weledi na Maadili ya Utangazaji wa Habari katika uwasilishaji wa maudhui yao kwa sababu ni wazi kuwa lugha mbovu

waliyoitumia katika kipindi ililenga zaidi katika kushabikia vitendo vya ngono badala ya kuelimisha jamii;

- 6.3 Pia, Kamati ya Maudhui imeona kuwa kipindi kilichotangazwa na **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** hakikufanyiwa maandalizi ya kutosha na hivyo badala ya kuelimisha kikawa cha kushabikia vitendo vya ngono;
- 6.4 Hivyo, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** imetenda makosa ya kutangaza maudhui yasiyo na staha, yenye kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vya ngono, yasiyomlinda mtoto na katika muda usio sahihi kama ilivyotathiminiwa hapo juu na kama ambavyo wao wenyewe wamekiri, Kinyume na Kanuni Na. 11 (c), 12(1) (a), (d), na 14 (a), (b) na (c) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018.

7.0 USHAURI WA KAMATI KWA CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO.

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kuimarisha usimamizi wa vipindi vyao ili kuepuka uvunjaji wa Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;

Pia, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** wanashauriwa kuhakikisha wanawapatia watangazaji wao mafunzo ya mara kwa mara ya Uandishi na Utangazaji wa Habari ili kuweza kuepuka makossa ya kizembe.

8.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliowasilishwa na Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kupitia kipindi chake cha **Jahazi** wamekiuka Kanuni tajwa za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO**:

1. Wanapewa Onyo Kali pamoja na kutahadharishwa kuwa hatua kali zaidi za kisheria zinaweza kuchukuliwa dhidi yao iwapo hawatajirekebisha na kurudia makosa kama hayo;
2. Wanatozwa faini ya **Shilingi Milioni Tano (TZS. 5,000,000.00)** tu, itakayolipwa kwa Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA);

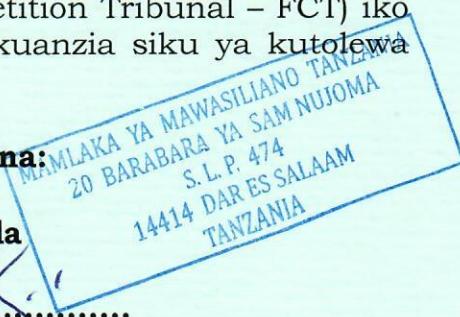
Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **01 Julai 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibiashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

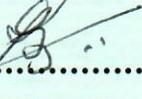
Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Maudhui

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa.....**

2. **Derek Kaitira Murusuri.....**

3. **Jacob Gregory Tesha.....**

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
MAMILAKA YA MAWASILIANO TANZANIA
ISO 9001:2015 CERTIFIED

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMILAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 05 - 2020/2021

DHIDI YA

CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kurusha Matangazo (Matangazo ya Redio) kwa Kituo cha **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kwa ajili ya kutoa huduma ya utangazaji wa maudhui kwa njia ya redio.
- 1.2 Tarehe 26 Juni, 2020 kati ya Saa 10.00 na 12.00 jioni, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kupitia kipindi cha “*Jahazi*” wanatuhumiwa kukiuka Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji kwa kurusha maudhui yasiyo na lugha ya staha na yenye kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vya kujichua au kupiga punyeto ili kupata mbegu za kiume kwa ajili ya matumizi ya kupata watoto.
- 1.3 Watangazaji wa kipindi hicho waliskika wakishabikia vitendo hivyo huku wakichukulia kama ni suala la utani (Plank) bila ya kuzingatia maadili na hivyo kushindwa kumlinda mtoto asiweze kuathiriwa na maudhui yasiyofaa na yenye vionjo vya “upigaji punyeto” pamoja na ngono. Watangazaji hawakupaswa kutangaza maudhui yenye kuhamasisha kujichua sehemu za siri na ufanyaji wa ngono kwani yanaweza kuhamasisha jamii, hasa vijana na watoto kujaribu au kuiga tabia hiyo mbaya na yenye madhara makubwa kwa ustawi wa jamii.

1.4 Watangazaji wa Kituo hicho waliskika wakisema maneno yafuatayo:

Fetty:

"... Okay tunajua siku zote Friday ni miyeyusho lakini plank dei kwenye miyeyusho ndio bwana naa ... siku ya leo kwenye plank tumemplank mtu mzima Eidwai Adam Mchomvu, mzee wa wapoloo eeh...nilimpigia simu nikamwambia yaani nikajifanya kama demu fulani classic hivi mmh eeh! mtoto wa kishua fulani hivi na keshi zangu kama hivi...lakini nikampigia kwamba nataka mbegu tu...mbegu tu... eeh ili niweze kupata mtoto wangu no strings attached; ili niweze kupata mtoto wangu tu...yaani akishanipa mbegu; tambaa. Kwa sababu mtoto wake yule Brandon kama handsome fulani hivinamtoa; namtoa na cash, mazungumzo yalikuwa hivi; Plank dei Adam Mchomvu:

Simu:

"Hello yaah mambo...poaz niaje...poa...how are you doing...yeah whatsapp...aah good...happy to talk to you... "mi nae nyang'au ... mimi naitwa Emmy...mmh!!...napiga simu kutoka Masaki...eenh! napiga simu kutoka Masaki.... okay...aaamh...can we talk...yes of course we can...we can yaah thank you...aaamh first of all I just I just like you...I just love you...love love love loves you ... conversation continues from the bottom of my heart for real; okay? ...so where is it came from? aamh I just got your number from one of my friends...nikisema nikupigie ... mmh!!... aamh here is a deal, okay? Mmh mmh!! Aaamh! I like you and I love you...and I know you have a wife ... so called wife!... and you have very cute handsome boy, okay? Brandon Okay? I respect yah! Yaah! Here is a thing I want to offer you something but you give me something in return? No strings attached, okay?! Eenh! If you don't agree, if you don't agree then it's okay but just hear me out, okay?! Yaah! I have some cash and I am 32 years old right now I'm done with college, done with everthing I'm here in Tanzania; I am stacked here, since the corona virus thing; hopefully, probably by July I will be gone back to Boston Masachusset....and I real like you and I know I can't real be with you im sorry, I know I can't be with you; you can't be with me I know, now; I only need, they say it in swahili...I only need your mbegu, and nothing to do with you, and I pay you for that, is that okay?! ...Okay?! I'm funny? ...This is very serious joke; you know that.... It's not a joke I'm sorry...It's between me and you...so why you did not tell me before you tell me now when you're about to travel on...because I don't want you to have anything to do with whatever we gonna decide right now...I only need your sperms...and I will leave with your sperms...I will give you cash...I have...just a second ... I have two thousand one hundred and thirty-four thousand dollars, for you; and you don't know me...I don't wanna know you...but I need your sperms...and I wanna leave with your sperms...and I'm not gonna come back in Tanzania; that's a deal; That's why I am calling you know.... I like you...I love you...I don't wanna get into your marriage... I don't wanna get in between you, I know you have a kid, I don't wanna do that; but I just feel like having a kid with you...not disturbing you

but me personally when I go back to Massachusset in Boston be happy with my life...I that okay, can you do a deal...Okay ... so nice to hear from you but I need to find out who is real who where is came from...okay...why are you decide that , why did you decide that, why choosing me...because I like you...why you didn't tell me before ... Adam it is very hard to find you my friend; it's so hard to find you...and you know that...you're fucking celebrity I don't do know where to find you...where did you get my number ... I got your number from one of your very good best friend that I hang out with ...!!!? Mention you.... wauh I love your confidence...I am really happy to hear from you ... asantee ... I want to see... ooh you want to see me? ... kwa sababu I want to pay you money you give me your sperm... I don't want relationship with you; how can I give it to you now this is how you will give it to me okay? Hear me out correctly okay? Mmh! Aahm! Ejaculate wherever you can be, okay? In swahili they say piga punyeto, okay? ... I m sorry to say that... I know how tall you're I don't wanna see your whole face...why...because I don't want to do anything with your wife.... comeon?!...yes! comeon...okay this is what you can do, okay?! Just record yourself when you are ejaculating, okay? Record yourself doing it, I want to like with your face...okay? And put it in a bottle... I will provide the bottle...nitakuletea...okay and you give it to me within fifty minutes, after you've done that... I will send my driver.... laughter from Adam: this is very funny men...interruption...noonoono...im sorry...let's end this if you think... !! okay? Im sorry.... I want to meet you...no way I can do that.... I pay you you give me your sperms...can I do video call can you do video call? Right now? Yeah I wanna see you...yes...right now I am calling you... video call...

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kitendo cha kutangaza kipindi chenye maudhui ya lugha isiyo na staha na yenyе kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vya ngono, kujichua au kupiga punyeto, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** inatuhumiwa kukiuka Kanuni Na. 11 (1) (c), 12(1) (a), (d) na 14 (a), (b) na (c) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018, ambazo zinasomeka kama ifuatavyo:

- 11.-(1) *A licensee shall ensure that the programme and its presentation-
(c) observes good taste and decency;*
- 12.-(1) *A content services licensees shall-*
 - (a) ensure that due care is exercised in order to avoid content which may disturb or be harmful to children;*
 - (d) protect children from negative influences.*
14. *Every content services licensee shall not provide content-*
 - (a) unsuitable for children when large numbers of children may be expected to be part of the audience;*

- (b) which depicts or contains scenes of violence, sexually explicit conduct or offensive language intended for adult audiences during watershed period;
- (c) which contains excessive and gross offensive language used in content transmitted during the watershed period.

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI

Tarehe 27 Julai, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 07 Agosti, 2020, Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Sheba M. Kussaga**, Mkurugenzi wa Maendeleo na Biashara. Pia, tarehe hiyo hiyo Uongozi huo ukiwakilishwa na **Sheba M. Kussaga, Sebastian Maganga**, Mkuu/Msimamizi wa Maudhui, **Gardner G. Habash**, Mtangazaji wa Kipindi cha **Jahazi, Fatma H. Ahmed**, Mtangazaji wa Kipindi cha **Jahazi, Simon Simalenga**, Afisa Uhusiano pamoja na **Abdul Chembea**, Msimamizi/Mtayarishaji wa Kipindi cha Jahazi ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** waliskiliza maudhui yaliyotangazwa na **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** tarehe 26 Juni, 2020 kupitia Kipindi cha **Jahazi** na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni au la.

5.0 UTETEZI WA CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO

Katika utetezi wao wa maandishi, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** walisema kuwa wanakiri upungufu na udhaifu uliojitekeza hasa katika matumizi ya lugha isiyozingatia malezi ya watoto.

Pia, walisema kuwa wamewasimamisha kazi mtangazaji na mtayarishaji wa kipindi waliohusika, Bi. Fatma Hassan kwa kipindi cha wiki mbili na Bwana Abdul Chembea kwa kipindi cha mwezi mmoja. Waliendelea kueleza kuwa Kituo chao kimeanza mafunzo rasmi ambayo yatatolewa mara kwa mara kwa watangazaji na waandaaji wa vipindi kuhusiana na matumizi sahihi ya lugha ya utangazaji.

Walimalizia utetezi wao kwa kusema kuwa kwa vile mafunzo hayo ni endelevu, wanaiomba Kamati iwaonee huruma katika kutoa adhabu katika shauri hili.

Katika utetezi wao wa mdomo, **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** walisema yafuatayo:

- 5.1 **Simon Simalenga** alirudia maelezo yao ya maandishi na kisha kuikabidhi Kamati nakala za barua za kuwasimamisha kazi mtangazaji na mtayarishaji wa kipindi waliohusika.
- 5.2 **Sheba Kussaga** alisema kuwa wanaomba radhi na kwamba hawawezi kupinga kosa walilolifanya kwani liko wazi na wanalahazimika kuwajibika nalo kwa asilimia mia moja.
- 5.3 **Sebastian Maganga** alisema kuwa hawafurahii mazingira ya kuitwa na Kamati mara kwa mara na aliahidi kuwa watajirekebisha.
- 5.4 **Abdul Chembea** alisema kuwa wakati kipindi hicho kikirushwa hewani, ye ye alikua kwenye chumba cha uandaaji wa habari (production room) akiandaa kipindi cha kesho yake lakini na pia alikuwa akikifuatilia kipindi hicho kilichokuwa kinaendelea hewani.
- 5.5 **Fatma Hassan** alisema kuwa ana uzoefu wa miaka tisa (9) wa kazi ya utangazaji katika Kituo cha **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** na kwamba anazijua Sheria na Kanuni za Utangazaji.
- 5.6 **Gardner Habash** alisema kuwa wanaomba huruma ya Kamati kwa sababu waliohusika wameshaadhibiwa na Ofisi. Aliendelea kuiomba Kamati iyazingatie mazuri ambayo Kituo chao kinayafanya na iwaelimishe waweze kuendeleza ubora.

6.0 TATHMINI YA KAMATI

- 6.1 Kamati ya Maudhui imebaini kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** imetenda kwa makusudi kosa kwa sababu makosa ya namna hii yana historia ya kujirudia licha ya Kamati kuwaonya mara kadhaa ;
- 6.2 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba, maudhui ya kipindi cha **Jahazi** yalilenga kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vya kujichua au (punyeto) na hivyo kuleta athari kwa jamii pamoja na kuwahamasisha watoto na vijana kuiga tabia hizo mbaya;
- 6.3 Kamati ya Maudhui imejiridhisha kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** wana udhaifu mkubwa katika maandalizi/utayarishaji, usimamizi na uhariri/uhakiki wa maudhui yao. Iwapo wangkuwa na Usimamizi makini wasingeruhusu maudhui hayo kutangazwa;
- 6.4 Kamati ya Maudhui imebaini kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** na hasa kuptitia kipindi cha **Jahazi**, wamekuwa wakikiuka mara kwa mara Sheria na Kanuni kwa kutenda makosa ya aina hii na hivyo kuitwa mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza. Ndani ya kipindi kifupi **kuanzia Juni, 2020 mpaka Agosti, 2020, CLOUDS ENTERTAINMENT**

FM RADIO, kupitia kipindi hicho cha **Jahazi** wameitwa mbele ya Kamati mara mbili na kwa makosa yanayofanana. Kabla ya shauri hili, waliitwa tarehe 24 Juni, 2020 kwa kosa linalofanana na hili, walilolitenda tarehe 04 Juni, 2020 na katika uamuzi wake uliosomwa tarehe 01 Julai, 2020, walitozwa Faini ya Shillingi Milioni Tano (TZS 5,000,000), Onyo kali pamoja na kutahadharishwa kuwa hatua kali za kisheria zinaweza kuchukuliwa dhidi yao iwapo hawatajirekebisha na kurudia makosa kama hayo;

- 6.5 Kamati ya Maudhui imeona kuwa kwa uzoefu mkubwa wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** katika tasnia ya Utangazaji wa Habari wanapaswa kuonesha mfano wa kuzingatia Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari pamoja na Sheria zote za nchi wakati wote;
- 6.6 Hivyo, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** imetenda kosa la kutangaza maudhui yenye lugha isiyo na staha na yenye kuhamasisha ufanyaji wa vitendo vya ngono, kujichua au kupiga punyeto kinyume na Kanuni Na. 11 (1) (c), 12(1) (a), (d) na 14 (a), (b) na (c) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018.

7.0 USHAURI WA KAMATI KWA CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO

- 7.1 Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kuimarisha utayarishaji, usimamizi na uhariri wa vipindi vyao ili kuepuka uvunjaji wa Sheria, Kanuni na kuzingatia Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari;
- 7.2 **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** wanashauriwa kuhakikisha wanawapatia watangazaji na watayarishaji/wasimamizi wa vipindi mafunzo ya mara kwa mara kuhusu Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari kwa ujumla ili kuepuka kujirudia kwa makosa haya.

8.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliotolewa na Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** kupitia kipindi chake cha **Jahazi** wamekiuka Kanuni tajwa za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni), 2018.

Hivyo basi, kwa mujibu wa Kifungu cha 28 (1) (b) na (d) cha Sheria ya Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania, Sura ya 172, Marejeo ya Mwaka 2017, Kamati ya Maudhui inaanua kutoa adhabu ya kukifungia kipindi cha **Jahazi** kuanzia tarehe ya uamuzi huu. Uamuzi huu umefikiwa kutokana na Kamati ya Maudhui kubaini kuwa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** imekuwa ikitenda makosa ya aina hii

mara kwa mara kupitia kipindi hicho cha **Jahazi** kama ilivyoelezewa vizuri kwenye Tathmini. Kamati, pia, inaelekeza Uongozi wa **CLOUDS ENTERTAINMENT FM RADIO** usijaze muda wa kipindi cha **Jahazi** kwa kuweka kipindi kingine chenye maudhui, kwa namna yo yote ile, yanayofanana na maudhui ya kipindi cha **Jahazi** kilichofutwa.

Uamuzi huu umetolewa na kusomwa Dar es Salaam, leo tarehe **14 Agosti, 2020**.

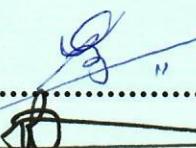
Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibiashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kusomwa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

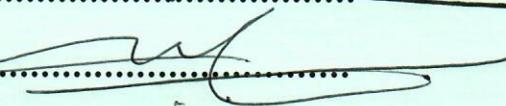
Joseph Method Mapunda

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa.....**

2. **Derek Kaitira Murusuri.....**

3. **Jacob Gregory Tesha.....**

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 23 - 2019/2020

DHIDI YA

DUMA FILMS T/A DUMA TV

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
MITANDAONI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ilitoa leseni ya kutoa maudhui mtandaoni kwa **Duma TV** kwa ajili ya kuchapisha na kutangaza habari mbali mbali mitandaoni.
- 1.2 Kwa mujibu wa Kanuni ya 4 ya Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ina jukumu la kutunza kumbukumbu za watoa huduma wote wa maudhui mitandaoni pamoja na kuchukua hatua stahiki za kisheria dhidi ya mtoa huduma yo yote wa maudhui mitandaoni atakayekiuka Kanuni za Maudhui Mitandaoni au Sheria nyingine.
- 1.3 Tarehe 21 Mei, 2020, **Duma TV** kupitia ukurasa wake wa mtandao wa kijamii wa Instagram inatuhumiwa kuchapisha na kutangaza maudhui yenye lugha isiyo na staha na yenye udhalilishaji wa kijinsia kwa wanaume na wanawake.
- 1.4 **Duma TV** ilitangaza habari hizo kinyume na Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Uandishi wa Habari kwa kumruhusu **Dkt. Kumbuka** kuongea maneno yasiyo na staha kwamba Waislamu wengi wanapenda wanawake

wenye mashepu (maumbile makubwa) na kuwafananisha wanaume wenye udhaifu katika matamanio kuwa ni sawa na maiti aliyesuswa.

- 1.5 Katika taarifa hiyo, mtangazaji wa **Duma TV** alimhoji **Dkt. Kumbuka** kama ifuatavyo:

Mtangazaji - “... *tuzungumzie kwenye mambo ya sondo waislamu wengi ambao mimi nawafahamu wanapenda wanawake wenye mashepu*”

Mualikwa (Dkt. Kumbuka) - “*Ngoja nikwambie kitu kimoja unajua mwanaume yoyote yupo kama kuku, kuku unaweza kumpiga ndongo hapa usidonoe mpunga dakika tano au sekunde akarudi tena pale pale, kwa hiyo mwanaume ndo alivyo, mwanaume hata ukiwa na mwanamke nyumbani mwenye shepu, mwenye shepu kama sufuria ya mpishi ya kilo kumi, mwenye shepu mwingine kama jukwaa la kampeni, mwenye shepu kama vile jiwe la kusugulia fatuma la kubomoa nyumba mlango*”.

“*Mwanaume yoyote ameumbiwa udhaifu mmoja matamanio, ukiona mwanaume amekaa kama maiti iliyosuswa na ndugu ujue huyo sio mwanaume hajakamilika, anapopita mwanamke ambaye anajua huyu ni mwanamke na sondo ana furushi la GB lazima ugeuke...kwa sababu gari inapoishia ndo mzigo umefika, kwa hiyo lazima mwanaume akale sondo*”

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

- 2.1 Kitendo cha kuchapisha na kutangaza maudhui yenye lugha isiyo na staha na yenye udhalilishaji wa kijinsia kwa wanaume na wanawake pamoja na wanaume ambao ni waumini wa dini ya Kiislamu, **Duma TV** inatuhumiwa kukiuka Kanuni Na. 7(1) (a) na (b) na 12 (k) (i) (ii) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018. Kanuni tajwa zinasomeka kama ifuatavyo:

7-(1) *A licensee of online radio and television intended for broadcasting over the public internet with the objective of informing, entertaining and educating the public shall adhere to the following conditions:*

- (a) *content streamed to abide to regulations governing the broadcasting services;*
- (b) *adhere to journalism ethics and professionalism.*

12.-*Online content services provider shall not publish-*

- (k) *Content that uses bad language including-*

- (i) the use of disparaging or abusive words which is calculated to offend an individual or a group of persons.

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI.

Tarehe 19 Juni, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia Uongozi wa **Duma TV** wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 25 Juni, 2020, Uongozi wa **Duma TV** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Daudi Michael Tairo**, Mkurugenzi Mkuu wa **Duma TV**. Pia, tarehe hiyo hiyo, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Daudi Michael Tairo** Mkurugenzi Mkuu pamoja na **Rashid Mrutu**, Mkurugenzi wa Vipindi na Mhariri ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 UTETEZI WA DUMA TV

Katika maelezo yao ya maandishi, **Duma TV** walianza kwa kukiri kosa walilolifanya na kudai kuwa kituo chao bado ni kichanga kwenye tasnia ya Utangazaji wa Habari. Walisema kuwa wameshampa onyo mtangazaji aliyetenda kosa hilo. Waliomba radhi na kuahidi kutorudia tena kosa. Pia, waliahidi kuomba radhi kwa jamii.

Walimalizia kwa kuomba wasipewe adhabu na waruhusiwe kuendelea na shughuli zao kwa sababu wapo tayari kujisahihisha na kuwa mabalozi bora ili kujenga Tanzania bora.

Pia, **Duma TV** walitoa utetezi wao wa mdomo kama ifuatavyo:

4.1 **Daudi Michael Tairo** aliendelea kukiri kosa na kuomba radhi. Pia aliishukuru Kamati ya Maudhui kwa kuwaita na kuwaonya kabla hawajaendelea kuiharibu zaidi jamii. Alipoulizwa maswali na Kamati, alijibu kuwa kuna siku huwa wanapitiwa kuhakiki maudhui yao yaliyorekodiwa kabla hayajakwenda hewani na hicho ndicho kilichowasababishia kuchapisha maudhui yasiyofaa. Pia, alijibu kuwa leseni yao waliyopewa na TCRA waliisoma siku nyingi, hawajaipitia tena siku za karibuni na hivyo wamesahau masharti ya leseni hiyo.

4.2 **Rashid Mrutu** alisema kuwa wanakiri kufanya uzembe mkubwa wa kutozisoma na kutozingatia Sheria na Kanuni za TCRA ili kujua aina ya maudhui wanayotakiwa kuyachapisha. Aliendelea kusema kuwa hawana Sheria na Kanuni za TCRA lakini watahakikisha wanazipata na kuzisoma vizuri. Alipokuwa akijibu maswali ya Kamati, alisema kuwa maudhui yao yalikuwa ni ya kurekodiwa na kosa waliligundua baada ya kupokea barua ya wito wa Kamati. Pia, alisema kuwa hili ni kosa lao la kwanza na wanaomba huruma ya Kamati.

5.0 TATHMINI YA KAMATI

Kamati imeusikiliza utetezi wa **Duma TV** na inatoa tathmini ifuatayo:

5.1 Kamati ya Maudhui imebaini kuwa **Duma TV** wametenda kosa la kuchapisha na kutangaza maudhui yenye lugha isiyo na staha na yenye udhalilishaji wa kijinsia kwa wanaume na wanawake pamoja na wanaume

ambao ni waumini wa dini ya Kiislamu kama walivyokiri wenyewe, kinyume na Kanuni Na. 7(1) (a) na (b) na 12 (k) (i) (ii) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018;

- 5.2 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **Duma TV** wameonesha uzembe mkubwa wa kuendesha Kituo chao bila ya kujua wala kusoma Sheria, Kanuni, na masharti ya leseni yao kama walivyokiri wenyewe kwenye maelezo na wakati wakiulizwa maswali na Kamati. Kutojua Sheria, Kanuni na masharti ya leseni yao kunaweza kuwasababishia wakatenda makosa mengi zaidi kwa sababu ya kutokuwa na weledi wa nini wanatakiwa kufanya;
- 5.3 Kamati ya Maudhui imejiridhisha kuwa **Duma TV** hawana usimamizi, uhakiki na ufuatiliaji makini wa maudhui yao wanayoyarekodi kabla ya kuyarusha mitandaoni, jambo lililowasababishia kuchapisha maudhui yasiyofaa na kushindwa kugundua udhaifu wao mapema mpaka walipo pokea wito wa Kamati.

6.0 USHAURI WA KAMATI KWA DUMA TV.

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **Duma TV** kuimarisha usimamizi, uhakiki na ufuatiliaji wa maudhui yao ili kuepuka uvunjaji wa Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji wa Habari;

Duma TV wanashauriwa kusoma kwa makini na kufahamu vizuri Sheria na Kanuni za Utangazaji wa Habari pamoja na masharti ya leseni yao ili waweze kufanya kazi zao kwa kuzingatia Weledi na Maadili ya Utangazaji wa Habari;

Pia, **Duma TV** wanashauriwa kuhakikisha wanawapatia watangazaji wao mafunzo ya mara kwa mara ya Uandishi na Utangazaji wa Habari ili kuweza kuepuka makossa ya kizembe.

7.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliowasilishwa na Uongozi wa **Duma TV**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **Duma TV** wamekiuka Kanuni tajwa za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **Duma TV**:

1. Wanatozwa faini ya **Shilingi Milioni Saba (TZS. 7,000,000.00)** tu, itakayolipwa kwa Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA);
2. Wanafungiwa kuchapisha maudhui mtandaoni kwa muda wa **mwezi mmoja tu** kuanzia siku uamuzi huu unapotolewa. Wanapewa adhabu ili waweze kujipanga ikiwa ni pamoja na kuhakikisha wanafahamu vizuri Sheria, Kanuni na masharti ya leseni yao ili waweze kufanya kazi zao kwa kuzingatia Weledi na Maadili ya Utangazaji wa Habari.

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **01 Julai, 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibiashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Maudhui

MAMLAKA YA MAWASILIANO TANZANIA
20 BARABARA YA SAM NUJOMA
S. L. P. 474
14414 DAR ES SALAAM
TANZANIA

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Jacob Gregory Tesha**.....

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 25 - 2019/2020

DHIDI YA

EAST AFRICA RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ilitoa leseni ya kurusha Matangazo (Matangazo ya Redio) kwa Kituo cha **EAST AFRICA RADIO** kwa ajili ya kutoa huduma ya utangazaji wa maudhui kwa njia ya Redio.
- 1.2 Tarehe 28 Mei, 2020 kati ya Saa 12.00 na Saa 3.00 asubuhi, **EAST AFRICA RADIO** kupitia kipindi cha **Supa Breakfast** wanatuhumiwa kukiuka Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji kwa kurusha maudhui yenye kukashifu utendaji wa Serikali katika uteuzi wa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG).
- 1.3 Watangazaji wa kipindi cha **Supa Breakfast** walitumia lugha ya kashfa dhidi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG) kwa kusema kwamba hana meno katika utendaji wake wa kazi. Watangazaji walisikika wakitoa maelezo hayo kwa lugha ya kukejeli utendaji wa Serikali.
- 1.4 Maudhui ya kipindi yalikuwa na maoni binafsi ya watangazaji jinsi wanavyoona utendaji wa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kushindwa kutoa nafasi kwa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ili kutoa maelezo yao dhidi ya tuhuma hizo

kama ni kweli hawana meno katika utekelezaji wa majukumu yao. Watangazaji wa kipindi waliskika wakisema maneno yafuatayo:

“...jana tulikua tunajadili na Sam kuwa huenda CAG hana meno.... hana meno ndio yale yale...anakagua vitu...kama kila mtu anaweza kumtia vidole tu...anamsokola eh...anampiga masingi...bwana CAG wabunge wamekuombea uwepo wa sheria kali ambayo ikiwezekana sheria iwe na kitengo fulani hivi maalumu ya kuondoka na maaskari na nini...”

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kwa kitendo cha kutangaza kipindi cha **Supa Breakfast** kikiwa na maudhui yenye lugha ya kukashifu pamoja na maoni binafsi ya watangazaji bila ya kutoa nafasi kwa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kutoa maoni yao, **EAST AFRICA RADIO** inatuhumiwa kukiuka Kanuni Na. 17 (1), 24 (a), (b), (c), na 29 (b) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018, ambazo zinasomeka kama ifuatavyo:

- 17.-(1) *Where the licensee allows the expression of personal views during the programme, the audience shall be informed in advance and be given an opportunity to respond to such views.*
24. *A content services licensee providing free-to-air shall ensure that when broadcasting controversial issues of public interest during live broadcasts-*
 - (a) *a wide range of views and opinions are presented;*
 - (b) *a person or organization whose views on any controversial issues of public interest has been criticized during the broadcast, and who replies to such criticism within a reasonable time, shall be offered an opportunity by the licensee to reply to such criticism;*
 - (c) *a reply to criticism under paragraph (b) is given a similar degree of prominence and shall be broadcast on a similar time- slot, as soon as is reasonably possible.*
29. *A content services licensee shall-*
 - (b) *refrain from using language meant to mislead or unnecessarily cause alarm and despondency;*
 - (d) *avoid use of indecent and abusive language in programme presentation;*

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI.

Tarehe 19 Juni, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **EAST AFRICA RADIO**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 24 Juni, 2020, Uongozi wa **EAST AFRICA RADIO** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Regina Mengi**, Mkurugenzi Mtendaji wa Kituo. Pia, tarehe hiyo hiyo, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Sophia Mnganya**, Mratibu wa TV, **Xavier Maleko**, Wakili wa Kituo pamoja na **Lydia Igarabuza**, Mtayarishaji Vipindi wa Kituo ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 UTETEZI WA EAST AFRICA RADIO

Katika utetezi wao wa maandishi, **EAST AFRICA RADIO** walisema kuwa maudhui ya kipindi chao yalihusiana na hoja iliyotolewa Bungeni na Mh. Eng. Christopher Chiza (Mbunge) na dhumuni lao lilikuwa ni kuripoti hoja za Wabunge za kuonesha kwamba kuna uhitaji wa CAG kuongezewa nguvu zaidi kisheria. Walidai kuwa hawakuichukulia hoja ya Mh. Mbunge huyo kama tuhuma ambapo ingewapasa kutafuta maoni ya upande wa pili, yaani Ofisi ya CAG na kuitaka kutoa maelezo yake ingekuwa sawa na kuifanya ijibizane na Bunge. Waliedelea kudai kuwa walitafuta maoni ya mtaalamu, Dkt. Albanie Marcossy kutoka Taasisi ya Kufuatilia Mwenendo wa Bunge.

Walisema kuwa maudhui yao hayakuwa na nia ya kumkashifu CAG bali kuelezea hoja za Mbunge.

Pia, walikiri kwamba watangazaji wao katika sehemu ndogo ya maongezi yao walitumia lugha yenyе ukakasi kidogo na kuwa wameshawachukulia watangazaji hao hatua. Walimaliza kwa kuomba radhi na kusema kuwa wanataraji Kamati ya Maudhui haitachukua hatua zaidi dhidi yao ikizingatiwa kuwa ni mara ya kwanza kwa Redio yao kuitwa mbele ya Kamati.

Pia, **EAST AFRICA RADIO** ilitoa utetezi wao wa mdomo kama ifuatavyo

- 4.1 **Sophia Mnganya** alieleza kwamba wameshachukua hatua za kuwapa onyo na kuwasimamisha kutangaza kipindi husika watangazaji walictumia lugha ya ukakasi. Alipokuwa akijibu maswali ya Kamati, alisema kuwa nyaraka hizo za onyo hawakufika nazo kwenye Kamati. Pia, alijibu kuwa japokuwa hawajazingatia mizania, bado wanaona kuwa wana muda wa kutafuta maoni ya Ofisi ya CAG na kwamba wapo kwenye mchakato huo. Alimaliza kusema kuwa waligundua kosa kabla ya kupokea wito wa Kamati na kwamba majadiliano yaliyofanyika kwenye Kamati yamejengenya zaidi.
- 4.2 **Lydia Igarabuza** alisema kuwa katika kipindi hicho kulikuwa na utaratibu wa ndani katika Ofisi yao ambapo walitakiwa kutowaalika wageni studio. Alisema anaomba msamaha kwa Kituo chao kuteleza na kutumia lugha ya mtaani katika kipindi.
- 4.3 **Xavier Maleko** alisema wanatambua kuwa wamekiuka Kanuni ya 29 ya Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Redio na Televisheni), 2018 ambayo inakataza kutangaza maudhui yasiyo na lugha ya staha. Alimaliza kwa kusema kuwa wanaomba kupewa adhabu ya onyo

tu kwa sababu wameshajifunza kwenye kikao cha Kamati na watajitatihidi kutotenda makosa tena.

5.0 TATHMINI YA KAMATI

Kutokana na utetezi wa **EAST AFRICA RADIO**, Kamati imetoa tathmini ifuatayo: -

- 5.1 Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **EAST AFRICA RADIO** imefanya kosa la kutangaza maudhui yenyе lugha ya kukashifu pamoja na maoni binafsi ya watangazaji bila ya kutoa nafasi kwa Ofisi ya CAG kutoa maoni/maelezo yao, kama ambavyo wamekiri wenyewe, kinyume na Kanuni Na. 17 (1), 24 (a), (b), (c), na 29 (b) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018;
- 5.2 Kamati ya Maudhui imeona kuwa madai ya **EAST AFRICA RADIO** kuwa maudhui yao yalihusu hoja iliyojadiliwa na Wabunge haina mashiko kwa sababu ni wazi kuwa Wabunge hawakuongelea hoja hiyo kwa lugha ya kashfa wala tuhuma bali wao **EAST AFRICA RADIO** ndiyo walifanya hivyo. Katika mazingira hayo, **EAST AFRICA RADIO** walitakiwa kuipa nafasi ofisi ya CAG ili kutoa maoni/maelezo yao katika kipindi kile kile walichotolea tuhuma dhidi yao. Habari yao ilipaswa kuwa na mizania;
- 5.3 Pia, Kamati ya Maudhui imebaini kuwa utetezi wa **EAST AFRICA RADIO** kuwa bado wana muda wa kuialika ofisi ya CAG kutoa ufanuzi si ya msingi kwa sababu Sheria inawataka kuzingatia mizania kwa kuipa nafasi Ofisi ya CAG kutoa ufanuzi wao katika kipindi kile kile walichotumia kutolea tuhuma. Umepita mwezi mmoja sasa tangu watangaze tuhuma hizo bila ya kuipa nafasi Ofisi ya CAG;
- 5.4 Kamati haikubaliani na utetezi wa **EAST AFRICA RADIO** kuwa walimualika Dkt. Albanie Marcossy kutoa ufanuzi wa tuhuma walizotangaza kwa sababu Sheria inawataka waialike Ofisi husika iliyoelekezewa tuhuma kutoa maoni/ maelezo yao.

6.0 USHAURI WA KAMATI KWA EAST AFRICA RADIO.

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **EAST AFRICA RADIO** kuhakikisha wanawapatia watangazaji wao mafunzo ya mara kwa mara ya Utangazaji wa Habari ili kuweza kuipuka kutenda makosa yanayoweza kuzuilika na kuimarisha utendaji wao.

7.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliowasilishwa na Uongozi wa **EAST AFRICA RADIO**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **EAST AFRICA RADIO** kupitia kipindi chake cha **Supa Breakfast** wamekiuka Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **EAST AFRICA RADIO**:

1. Wanapewa Onyo;
2. Wanatozwa faini ya **Shilingi Milioni Tatu (TZS. 3,000,000.00)** tu itakayolipa kwa Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA);

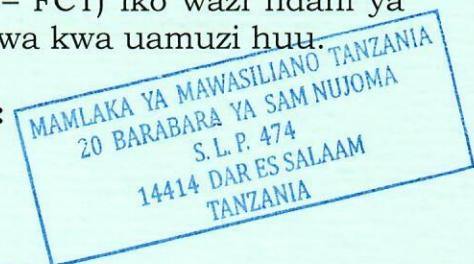
Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam leo tarehe **01 Julai, 2020.**

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Maudhui

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa.....**

2. **Derek Kaitira Murusuri.....**

3. **Jacob Gregory Tesha.....**

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
MAMLAKA YA MAWASILIANO TANZANIA
ISO 9001:2015 CERTIFIED

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 24 - 2019/2020

DHIDI YA

GLOBAL PUBLISHERS AND GENERAL ENTERPRISES LIMITED

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
MITANDAONI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ilitoa leseni ya kutoa huduma ya utangazaji kwa **Global TV** ili kuchapisha na kutangaza habari mbali mbali mtandaoni.
- 1.2 Kwa mujibu wa Kanuni ya 4 ya Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ina jukumu la kutunza kumbukumbu za watoa huduma wote wa maudhui mitandaoni pamoja na kuchukua hatua stahiki za kisheria dhidi ya mtoa huduma za mitandaoni ye yote atakayekiuka Kanuni za Maudhui Mtandaoni au Sheria nyingine.
- 1.3 Tarehe 26 Februari, 2020, **Global TV** kupitia channeli yake ya Youtube inatuhumiwa kuchapisha picha za mnato na kutangaza maudhui yasiyo na lugha ya staha na yenye kushabikia vitendo vya mahusiano ya kimpenzi ya jinsia moja. Maudhui yao yanaweza kuwaumiza na kuwakwaza waumini wa dhehebu la Anglikana na jamii ya Kitanzania kwa ujumla, jambo ambalo ni kinyume na Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji.
- 1.4 Mtangazaji wa **Global TV** alitoa taarifa hiyo yenye ukakasi na isiyokubalika katika utamaduni wa jamii ya kitanzania bila kuzingatia Weledi na Maadili ya Utangazaji pale alipoeleza kuwa **Mchungaji John**

Mayerepi wa Afrika Kusini na **Mchungaji Paul Mwaura** wa Kenya, wote wa Kanisa la Anglikana wameamua kufunga ndoa baada ya kujihusisha na mapenzi ya jinsia moja kwa muda mrefu. Mtangazaji huyo aliendelea kunukuu maneno yaliyosemwa na **Mchungaji John Mayerepi** kwamba amekuwa akishiriki tendo kwa muda mrefu na “mumewe” (**Mchungaji Paul Mwaura**) huku wakiungwa mkono na wenzao kutoka kundi la LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender).

- 1.5 Mtangazaji wa **Global TV** alionesha picha za mnato na kusikika akitamka maneno yafuatayo:

“...ama kweli mambo ni mambo na vituko vinaendelea kutokea duniani, mchungaji anayejihuisha na mapenzi ya jinsia moja amefunga ndoa na mwanaume Afrika Kusini. Mchungaji wa Kanisa la Anglikani ambaye anajihuisha na mapenzi ya jinsia moja huko nchini Afrika Kusini amefunga ndoa na mpenzi wake wa kiume wa muda mrefu ambaye ni raia wa Kenya kisha kufanya party kubwa na ya kifahari nchini humo”.

“Akizungumza mchungaji John Mayerepi amesema amekua akishiriki tendo kwa muda mrefu na “mumewe” Mchungaji Paul Mwaura huku wakiungwa mkono na wenzao kutoka LGBT. Na walipoulizwa kwa nini waliamua kuwa mashoga wahubiri hao walijibu kwamba mwelekeo wa kijinsia ni wa kuzaliwa si wa kujichagulia na usiobadilika. Kisha wakadai kuwa wasihukumiwe wala kuguswa”.

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kwa kitendo cha kuchapisha picha za mnato na kutangaza maudhui yasiyo na lugha ya staha na yenye kushabikia vitendo vyta mahusiano ya kimapenzi ya jinsia moja, **Global TV** inatuhumiwa kukiuka Kanuni Na. 5(1) (a) na (b), 7(1) (a) na (b) na 12 (b) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018. Kanuni tajwa zinasomeka kama ifuatavyo:

5-(1) *For the purpose of these Regulations, an online content provider shall have the obligations to-*

- (a) *ensure that online content is safe, secure and does not contravene the provisions of any written law;*
- (b) *take into account trends and cultural sensitivities of the general public.*

7-(1) *A licensee of online radio and television intended for broadcasting over the public internet with the objective of informing, entertaining and educating the public shall adhere to the following conditions:*

- (a) content streamed to abide to regulations governing the broadcasting services;
- (b) adhere to journalism ethics and professionalism.

12.-*Online content services provider shall not publish-*

- (c) *Obscene content.*

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI.

Tarehe 19 Juni, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia Uongozi wa **Global TV** wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza kuhusu tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 24 Juni, 2020, Uongozi wa **Global TV** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Eric Shigongo**, Mkurugenzi Mtendaji wa Kituo. Pia, tarehe 25 Juni, 2020, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Abdallah Mrisho**, Meneja Mkuu wa **Global TV**, pamoja na **Calvin E. Nyorobi**, Msimamizi wa Kituo ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA, KUSIKILIZA NA KUANGALIA MAUDHUI YA GLOBAL TV.

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **Global TV** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **Global TV** walisikiliza na kuangalia maudhui yaliyochapishwa na kutangazwa na **Global TV** tarehe 26 Februari, 2020 na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni.

5.0 UTETEZI WA GLOBAL TV

Katika maelezo yao ya maandishi, **Global TV** walikiri kurusha maudhui yasiyofaa na kudai kuwa hawakuwa na nia ya kupotosha jamii wala kukiuka Kanuni. Walidai kuwa mwanzoni mwa habari hiyo, mtangazaji alisikika akikiri kwamba habari hiyo ni “vituko” na neno hilo katika Kamusi ya Kiswahili Sanifu, Taasisi ya Uchunguzi wa Kiswahili, Dar es Salaam (TUKI), Toleo la Mwaka 2004 linamaanisha “tukio la kushangaza, kioja, ajabu, hekaya, shani”. Kwa hiyo, waliichukulia taarifa hiyo kama kituko ambacho pia kiliripotiwa na vyombo mbali mbali vya nje ya Tanzania.

Waliendelea kudai kuwa baada ya kupokea barua ya wito kutoka TCRA na kugundua kuwa kuna baadhi ya watu wamekwazika ambao hawakuwahi kutoa maoni yao kwenye habari hiyo wala kuwapigia simu ya malalamiko, waliamua kuiondoa habari mtandaoni na waliohusika walipewa barua ya onyo na kutakiwa kuongeza umakini. Waliambatanisha barua ya onyo iliyotolewa na **Calvin Nyorobi**, aliyetangaza maudhui hayo.

Walimalizia kwa kuomba radhi wakidai kuwa wamekuwa wakizingatia Weledi, Maadili ya Kitanzania na masharti ya leseni na waliahidi kuongeza umakini ili kutotenda tena kosa kama hilo.

Pia, **Global TV** ilitoa utetezi wao wa mdomo kama ifuatavyo:

- 5.1 **Abdallah Mrisho** alianza kwa kurudia maelezo yao ya maandishi na kisha kusema kuwa wamefanya kosa kwa bahati mbaya na hawakuwa na mtazamo walioelezwa na Kamati kwa sababu tukio hilo limetokea nje ya nchi ambapo vitendo hivyo ni vya kawaida. Alidai kuwa walihisi watazamaji wao hawatakwazika kwa sababu utamaduni huo haupo Tanzania lakini pia wanatoa rai kwa Watanzania kuhakikisha mambo hayo hayaingii nchini kwetu. Aliendelea kudai kuwa walichukua tahadhari kwa kuchuja baadhi ya vitu visivyofaa katika taarifa hiyo na kubakisha tu ambavyo Uongozi wao ulivipitisha vichapishwe, lakini kumbe bado hawakuwa sahihi.

Alipokuwa akijibu maswali ya Kamati, **Abdallah** alikiri kuwa katika maudhui yao hawakutoa maneno yo yote ya kuelimisha jamii kuwa vitendo vile ni vibaya na kuomba radhi kwa udhaifu huo waliouunesha. Alisema ametambua kuwa walitakiwa kuielimisha jamii kuwa jambo lile siyo jema na walikosea kwa kudhani kuwa habari yenye ilitosha kuelimisha na kutahadharisha jamii.

- 5.2 **Calvin E. Nyorobi** alianza kwa kuunga mkono maelezo ya **Abdallah Mrisho** na kudai kuwa walipata hamasa ya kuitangaza habari hiyo kwa sababu vyombo vingine na mitandao viliitangaza pia na havikufungiwa na Youtube. Pia, alidai kuwa waliifanyia ufuatiliaji habari hiyo kwa kuangalia maoni ya watazamaji lakini hawakuona malalamiko yo yote. Alisema kuwa hawawezi kushabikia vitu ambavyo vinaweza kuleta athari kwenye jamii.

Alipoulizwa maswali na Kamati, **Calvin** alijibu kuwa kitendo cha kuchapisha habari isiyofaa kwa kigezo cha kwamba imechapishwa na vyombo vingine haikuwa sababu sahihi kitaaluma. Pia, alijibu kuwa kutokuwepo kwa malalamiko ya watazamaji wao katika habari hiyo siyo kigezo tosha cha kuonesha kuwa maudhui waliyoyachapisha hayakuwa na kasoro.

6.0 MAJUMUSHO YA UTETEZI WA GLOBAL TV

Katika kujumuisha utetezi wao, **Global TV** walisema kuwa maelezo ya Kamati yamewafumbua macho, yamewaelimisha na kuwajenga. Walimaliza kwa kusema kuwa watazingatia usimamizi makini wa maudhui yao na kwamba tayari wameshatoa mwongozo mpya wa uhariri ili makosa kama hayo yasijirudie tena.

7.0 TATHMINI YA KAMATI

Baada ya kusikiliza utetezi wa **Global TV**, Kamati ya Maudhui inatoa tathmini ifuatayo:

- 7.1 **Global TV** imetenda kosa la kuchapisha picha za mnato na kutangaza maudhui yasiyo na lugha ya staha na yenye kushabikia vitendo vya mahusiano ya kimapenzi ya jinsia moja kwa sababu imeonekana wazi kuwa picha hizo, maudhui na lugha waliyotumia katika kipindi chao vililenga kuihamasisha jamii kuiga vitendo vya mapenzi ya jinsia moja na sio kuelimisha jamii kuchukua tahadhari;
- 7.2 **Global TV** imekiuka Weledi na Maadili ya Utangazaji wa Habari kwa kuchapisha picha za mnato na maudhui ambayo hayakubaliki katika Sheria na Utamaduni wa Tanzania na ambayo yanaweza kuishawishi jamii ya Kitanzania kuiga vitendo viovu;
- 7.3 Kamati ya Maudhui imejiridhisha kuwa wasimamizi wa **Global TV** wameonesha udhaifu katika Uhariri wa maudhui yao kwa kitendo chao cha kuchuja kidogo maudhui yasiyofaa na kisha kuruhusu vipengele vingine vya maudhui hayo hayo kurushwa katika channeli yao;
- 7.4 Kamati imebaini kuwa utetezi wa **Global TV** kuwa walirusha habari hiyo kama kituko hauna msingi kwa sababu walitakiwa kuzingatia Sheria, Kanuni, Weledi na Maadili ya Utangazaji wa Habari kwa kutotangaza maudhui yanayokinzana na Sheria na Utamaduni wa Kitanzania. Si kila kituko ni lazima kirushwe na hasa picha zinazoudhi;
- 7.5 Kamati imeona kuwa maelezo ya **Global TV** kuwa walitangaza habari hiyo kwa sababu ilitangazwa na vyombo vingine na hawakupokea malalamiko kutoka kwa wasikilizaji/watazamaji hayana msingi wo wote kwa sababu wanatakiwa kuzingatia Sheria, Kanuni na masharti ya leseni yao hata kama hawajalalamikiwa na hata kama kosa limefanywa na vyombo vingine pia;
- 7.6 Hivyo, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa **Global TV** imetenda makosa ya kuchapisha picha za mnato na kutangaza maudhui yasiyo na lugha ya staha na yenye kushabikia vitendo vya mahusiano ya kimapenzi ya jinsia moja kama ilivyotathiminiwa hapo juu na kama ambavyo wamekiri wenyewe, Kinyume na Kanuni Na. 5(1) (a) na (b), 7(1) (a) na (b) na 12 (b) za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018.

8.0 USHAURI WA KAMATI KWA GLOBAL TV.

Kutokana na makosa yaliyobainika, Kamati inaushauri Uongozi wa **Global TV** kuimarisha usimamizi wa vipindi vyao ili kuepuka uvunjaji wa Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji wa Habari;

Pia, **Global TV** wanashauriwa kuhakikisha wanawapatia wasimamizi wa maudhui na watangazaji wao mafunzo ya mara kwa mara ya Uandishi na Utangazaji wa Habari ili kuwajengea uwezo zaidi wa kuepuka kutenda makosa.

9.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kuutafakari kwa kina utetezi uliotolewa na **Global TV**, Kamati ya Maudhui imeridhika pasi na shaka kuwa **Global TV** kuitia chaneli yake ya YouTube wamekiuka Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018.

Hivyo basi, Kamati ya Maudhui inatoa adhabu zifuatazo kwa **Global TV**:

1. Wanapewa Onyo Kali;
2. Wanatozwa faini ya **Shilingi Milioni Saba (TZS. 7,000,000.00)** tu, itakayolipwa kwa Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA);

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam leo tarehe **01 Julai, 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Maudhui

MAMLUKA YA MAWASILIANO TANZANIA
20 BARABARA YA SAM NUJOMA
14414 S.L.P. 474
TANZANIA

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Jacob Gregory Tesha**.....

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI NA. 12 - 2020/2021

DHIDI YA

KISS FM RADIO

UAMUZI

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA ZA UKIUKAJI WA
KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA (MAUDHUI YA
UTANGAZAJI WA REDIO NA TELEVISHENI), 2018.**

1.0 MAELEZO KUHUSU UKIUKAJI WA KANUNI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kurusha Matangazo (Matangazo ya Redio) kwa Kituo cha Utangazaji cha **KISS FM Radio** kwa ajili ya kutoa huduma ya utangazaji wa maudhui kwa njia ya redio.
- 1.2 Tarehe 29 Julai, 2020 kati ya Saa 12.00 na Saa 12.30 asubuhi, Kituo cha **KISS FM Radio** kinatuhumiwa kukiuka Kanuni na Maadili ya Utangazaji kipindi cha **Amka na BBC**, kwa kurusha maudhui bila kuzingatia mizania ya habari pale walipokuwa wakimhoji Makamu Mwenyekiti wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), Bw. Tundu Lissu, juu ya viongozi wa chama hicho kutoshiriki katika kutoa heshima za mwisho kwa aliyekuwa Rais wa Awamu ya Tatu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Hayati Benjamin William Mkapa.
- 1.3 Mtangazaji wa kipindi hicho wakati akimhoji Bw. Tundu Lissu aliruhusu kurushwa kwa habari iliyoegemea upande mmoja pale Bwana Tundu Lissu alipotoa tuhuma na kulalamika kuwa Serikali ilimnyima nafasi ya kutoa heshima za mwisho kwa Hayati Benjamin William Mkapa, bila kumtafuta Msemaji wa Serikali ili aweze kutolea ufanuzi tuhuma hizo, jambo ambalo ni kinyume na Sheria, Kanuni na Maadili ya Utangazaji wa Habari.
- 1.4 Wakati wa kipindi cha **Amka na BBC**, Bw. Tundu Lissu alisikika, pamoja na maneno mengine, akizungumza yafuatayo:

“...Inasikitisha sana, tumefika kwa wakati tulioambiwa kwa mujibu wa ratiba. Kuntuambia kwamba hatuwezi kuingia uwanjani kwa sababu tumechelewa tuliona ilikuwa ni namna tu ya kusema kwamba hawataki tushiriki kumuaga huyu aliyekuwa Rais wetu...Haiwezekani tena kama hutakiwi na waandaaji wa msiba ukilazimisha kwenda watakwambia wewe ndo mchawi. Sisi hatutaki kuonekana ni wachawi wa mzee Mkapa, tumesema waendelee tu Mungu awabariki.”.

2.0 KANUNI ZILIZOKIUKWA

Kitendo cha kurusha kipindi kilichoituhumu Serikali bila ya kuthibitisha ukweli wa madai yaliyotolewa katika taarifa hiyo kutoka kwenye vyanzo husika na kwa kutozingatia mizania, **KISS FM Radio** wanatuhumiwa kukiuka Kanuni Na.15(2) (b) na (c) na 16 za Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Utangazaji wa Redio na Televisheni) 2018; ambazo zinasomeka kama ifuatavyo:

15. (2) *The licensee shall-*
 - (b) *report accurately, impartially, fairly and in a non- partisan manner;*
 - (c) *report news in an objective and balanced manner, without intentional or negligent departure from the facts, whether by distortion, exaggeration, misrepresentation or material omission.*
16. *A content service licensee shall ensure that, during the presentation of current affairs programme, factual programmes and documentaries; where issues of public importance are discussed, reasonable effort is made and reasonable opportunity is given to present a fair, accurate, balanced and impartial view.*

3.0 WITO WA KUTOA MAELEZO YA UTETEZI

Tarehe 05 Agosti, 2020, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **KISS FM Radio**, wito wa kuwasilisha utetezi wao wa maandishi pamoja na kufika mbele ya Kamati ya Maudhui kujieleza dhidi ya tuhuma zinazowakabili.

Tarehe 11 Agosti, 2020, Uongozi wa **KISS FM Radio** uliwasilisha utetezi wa maandishi uliosainiwa na **Samwel Nyalla**, Mkurugenzi wa **KISS FM Radio** Pia, tarehe hiyo hiyo, Uongozi huo ukiwakilishwa na **Samwel Nyalla**, **Abdul Diallo**, Mkurugenzi wa Vipindi, **Neriah Martin**, Mwanasheria na **Joan John** ulifika mbele ya Kamati kutoa utetezi.

4.0 KUSOMEWA SHITAKA NA KUSIKILIZA MAUDHUI YA KISS FM RADIO

Kamati ya Maudhui iliusomea Uongozi wa **KISS FM Radio** shitaka lao. Pia, Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **KISS FM Radio** walisikiliza maudhui yaliyotuhumiwa kutangazwa na **KISS FM Radio** katika tarehe tajwa hapo juu na kisha kuualika Uongozi huo kujitetea ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo ni yao na kama yalikiuka Kanuni au la.

5.0 UTETEZI WA KISS FM RADIO

Katika maelezo yao ya maandishi, **KISS FM Radio** walisema hawakurusha kipindi kinacholalamikiwa na hawana kipindi cha **Amka na BBC** katika ratiba zao. Walieleza kuwa Kituo chao hurusha kipindi kinachoitwa **The Morning Kiss** katika muda wa Saa 12:00 hadi Saa 03:00 asubuhi, Jumatatu hadi Ijumaa. Waliambatanisha ratiba yao ya wiki nzima pamoja na "flash disk" ya sauti ya kipindi kilichokuwa hewani katika tarehe na muda unaolalamikiwa kwa maelezo zaidi.

Walimaliza kwa kueleza kuwa wana matumaini kuwa maelezo yao na vielezo walivyowasilisha ni uthibitisho tosha kuwa **KISS FM Radio** haikurusha kipindi kinachotuhumiwa na hivyo kisichukuliwe hatua za kisheria.

Baada ya kuuwasilisha na kuusoma utetezi wao wa maandishi, **KISS FM Radio** hawakuwa na maelezo ya ziada.

6.0 UAMUZI WA KAMATI

Kufuatia utetezi uliotolewa na Uongozi wa **KISS FM Radio**, Kamati ya Maudhui imefanya uchunguzi wa kina juu ya lalamiko hili lililoletwa mbele ya Kamati na kubaini kuwa lalamiko halikuwa na ushahidi wa kutosha wa kuwatia hatiani **KISS FM Radio**.

Kwa hiyo, Kamati ya Maudhui inalitupitia mbali shauri hili.

Hata hivyo, Kamati ya Maudhui inawashauri **KISS FM Radio** kuendelea kuzingatia Sheria, Kanuni na Maadili ya Uandishi na Utangazaji wa Habari katika kazi zao.

Uamuzi huu umetolewa Dar es Salaam, leo tarehe **14 Agosti, 2020**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia siku ya kutolewa kwa uamuzi huu.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Joseph Method Mapunda

PAMOJA NA WAJUMBE WAFUATAO WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Jacob Gregory Tesha**.....

**KATIKA KAMATI YA MAUDHUI YA MAMLAKA YA MAWASILIANO
TANZANIA, DAR ES SALAAM**

SHAURI LA MAUDHUI NA. 05/Sep/2019/2020

DHIDI YA

KWANZA ONLINE TV

**UAMUZI WA KAMATI YA MAUDHUI KUHUSU TUHUMA YA UKIUKAJI
WA KANUNI ZA MAWASILIANO YA KIELEKTRONIKI NA POSTA
(MAUDHUI YA MITANDAONI), 2018.**

1.0 UTANGULIZI

- 1.1 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilitoa leseni ya kutoa huduma za utangazaji kwa Kwanza Online TV, kwa ajili ya kuchapisha na kutangaza habari mbali mbali mtandaoni.
- 1.2 Kwa mujibu wa Kanuni ya 4 ya Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mitandaoni), 2018, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ina jukumu la kutunza kumbukumbu za watoa huduma wote wa maudhui mtandaoni pamoja na kuchukua hatua stahiki za kisheria dhidi ya mtoa huduma yoyote wa maudhui mitandaoni atakayekiuka Kanuni za Maudhui Mitandaoni au sheria nyingine.
- 1.3 Tarehe 13 Septemba, 2019, Kwanza Online Television kupitia chaneli yake walirusha taarifa isiyo na usahihi na ukamilifu wa majina ikilenga kupotosha jamii kuhusu, mtu ambaye habari hiyo ilikuwa inamhusu, kinyume *na Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018*, ikisomwa pamoja na *Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Redio na Televisheni)*, 2018, ambazo zinamtaka mmiliki wa chombo cha habari mtandaoni kuzingatia weledi na maadili ya uandishi wa habari katika kuweka maudhui mtandaoni na kuhakikisha maudhui yake hayaleti usumbufu au mkanganiko au upotoshaji kwa jamii au mlaji wa maudhui hayo.
- 1.4 **Kwanza Online TV**, waliweka taarifa ya picha jongefu kwenye chaneli yao ya mtandao wa kijamii wa Facebook yenye kichwa cha habari "**Gwajima apata ajali, dereva wake amuokoa.**" ambapo **Mtangazaji wa Kwanza Online TV alisikika akisema...** "Tukio hilo limetokea

Septembea 11 mwaka huu majira ya saa moja wakati dereva wa gari hilo lenye namba za usajili STL 5978 akijadi kuanza safari mara moja baada ya Dokta Gwajima kuhitimisha mazungumzo na wakazi wa kata ya Nanguruwe waliojitokeza kutoa kero zao kuhusu kituo hicho cha afya.

Dereva wa gari hilo Seif Bakari ameeleza kuwa aliona moshi ukitoka kwenye usukani na baadae kuuchunguza ndipo akabaini kwa kuona moto unatoka kwenye injini ambapo wakati anauzima moto huo Dokta Gwajima akaingia ndani ya gari bila kujua....akizungumzia tukio hilo Dokta Gwajima alisema kuwa ni mapenzi ya Mungu kunusurika katika ajali hiyo huku wananchi waliojitokeza kuuzima moto huo wakazungumzia namna walivyouzima moto huo..."

- 1.5 Kitendo cha kurusha taarifa isiyo na usahihi na ukamilifu wa majina huku ikilenga kupotosha jamii kuhusu, mtu ambaye habari ilikuwa inamhusu. **Kwanza Online TV** imekiuka Kanuni Na. 7(1)(a) & (b) Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018, ikisomwa pamoja na Kanuni Namba 15 (2) (b) (c) ya Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Redio na Televisheni), 2018.

7(1) A licensee of online radio and television intended for broadcasting over the public internet with the objective of informing, entertaining and educating the public shall adhere to the following conditions:

- (a) content streamed to abide to regulations governing the broadcasting services;*
(b) adhere to journalism ethics and professionalism;

15(2). The licensee shall-

- (b) report accurately, impartially, fairly and in a non-partisan manner;*
(c) report news in an objective and balanced manner, without intentional or negligent departure from the facts, whether by distortion, exaggeration, misrepresentation or material omission.;

- 1.6 Vile vile, **Kwanza Online TV** wamekuwa wakirusha na kuonesha taarifa mbalimbali bila ya kuwa ama kuchapisha Sera au Miongozo ya watumiaji (Online Policy or Guidelines) kinyume na Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018 ambazo zinamtaka mmiliki wa mtandao azingatie kuwa na sera au mwongozo ambao utamsaidia mtumiaji kuonyesha uwajibikaji wakati anapotumia huduma za mawasiliano.

- 1.7 Kitendo cha kurusha na kuonesha taarifa mbalimbali bila ya kuwa ama kuchapisha Sera au Miongozo ya watumiaji (Online Policy or Guidelines) **Kwanza Online TV** imekiuka Kanuni Na. 5 (1) (c) za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018. Kanuni tajwa zinasomeka kama ifuatavyo;

5.-(1) For the purpose of these Regulations, an online content provider shall have the obligations to-

- (c) establish online policy or guideline and make it available to users*

2.0 WITO WA KUFIKA MBELE YA KAMATI YA MAUDHUI

Tarehe 25 Septemba, 2019, Kamati ya Maudhui iliuandikia uongozi wa **Kwanza Online TV**, wito wa kufika mbele ya Kamati kutoa utetezi wao kwa nini wasichukuliwe hatua za kisheria.

Tarehe 26 Septemba, 2019, saa 04:30 asubuhi, uongozi wa **Kwanza Online TV** ukiongozwa na Bi. Maria Sarungi Tsehai, Mtendaji Mkuu na Mkurugenzi wa **Kwanza Online TV** na Bw. Mashaka Mgeta Mhariri wa Vipindi ulifika mbele ya Kamati ya Maudhui kwa ajili ya kutoa utetezi wao kwa nini wasichukuliwe hatua za kisheria.

3.0 KUSIKILIZA NA KUANGALIA MAUDHUI MTANDAONI YA KWANZA ONLINE TV YA TAREHE 26 SEPTEMBER, 2019

Kamati ya Maudhui na Uongozi wa **Kwanza Online TV** walisikiliza na kuangalia maudhui mtandaoni ya tarehe 13 Septemba, 2019 yaliyochapishwa na **Kwanza Online TV** katika chaneli yao mtandaoni ili kujiridhisha iwapo maudhui hayo yalikiuka Kanuni za Maudhui Mitandaoni.

4.0 MAELEZO YA UTETEZI YA KWANZA ONLINE TV

Katika utetezi wao wa maandishi, Uongozi wa **Kwanza Online TV**, ukiongozwa na Bi. Maria Sarungi, ulikana kukiuka Kanuni yo yote na kusema kuwa katika kutangaza tukio hilo walizingatia weledi na maadili ya uandishi wa habari kwakuwa mtangazaji wao alionesha tukio lenyewe la moto wakati gari likiungua, pia walidai kuwa kulikuwepo na ushahidi wa sauti na video kutoka kwa muathiriwa wa tukio la ajali hiyo ambaye ni Dkt. Gwajima na dereva wake, na vilevile kulikuwa na ushahidi wa mashuhuda wawili wa tukio hilo waliohojiwa.

Waliendelea kuieleza Kamati kuwa **Kwanza Online TV** ilikwenda mbali zaidi kwa kuonesha mwendelezo wa habari hiyo jinsi Dkt. Gwajima alivyoendelea na kazi zake kama kawaida. Uongozi wa **Kwanza Online TV** ulisisitiza kuwa taarifa yao haikuwa na lengo la kupotosha, kukuza au kudanganya.

Pamoja na utetezi wao wa maandishi, **Kwanza Online TV** waliendelea kueleza yafuatayo:-

Bw. Mashaka Mgeta aliendelea kusositiza kutokiuka Kanuni yo yote na kusema alipoipata taarifa hiyo alitaka kujiridhisha na kubaini kama ni habari inayokidhi vigezo na alijiridhisha kama ni habari wakati kiongozi wa Serikali, Dkt. Gwajima alikuwa kwenye ziara ya kikazi katika kutekeleza majukumu yake ndipo ajali hiyo ilipotokea ambapo wao waliipima na kuona ni tukio la kuhabarisha umma.

Aliendelea kuiambia Kamati kuwa, ili kuthibitisha kwamba kulikuwa na ajali na taarifa hiyo ni ya kweli, walimtaka mwandishi wa kituo chao

kuchukua jitihada ya kumuhoji dereva wa gari pamoja na Dkt. Gwajima mwenyewe, na baadaye walikwenda kuwahoji watu walioshuhudia tukio hilo.

Vile vile, Bw. Mgeta alisema mwandishi wao aliendelea kuifuatilia habari hiyo na kubaini kuwa Dkt. Gwajima akiendelea na majukumu yake kama kawaida. Vile vile aliendelea kusitiza kwamba habari hiyo ilikuwa na umuhimu na ilikidhi vigezo vyote vya habari na haikuwa na upotoshaji wo wote wala mapungufu yo yote.

Bw. Mgeta alisema kwamba kituo chao kinatoa habari zake kupitia mitandao ya kijamii kama vile YouTube na Facebook, ambapo kina utaratibu wa kunakiri taarifa mbali mbali na kuzirusha katika mitandao hiyo.

Bi. Maria Sarungi aliomba kupewa fursa ya kuonesha taarifa hiyo ya Facebook na kusema kuwa haikuwa na upotoshaji wa jina au taarifa kwa sababu katika mtandao wa Facebook kuna ukomo wa idadi ya maneno ya kuchapisha. Hivyo wao waliweka utangulizi wa mwanzo ambao ultaja kikamilifu majina na cheo cha Dkt. Gwajima.

Alisema halikuwa lengo lao kufanya upotoshaji na taarifa yao ilikuwa inakidhi vigezo vya habari, vigezo vya TCRA na vigezo ya Kimataifa.

Kuhusu tuhuma za Kwanza TV Online kurusha na kuonesha taarifa mbali mbali bila ya kuwa na ama kuchapisha Sera au Miongozo ya watumiaji (Online Policy or Guidelines), ni kinyume na Kanuni Na. 5 (1) (c) za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018.

Bi. Sarungi alisema si kweli kwamba wao hawana Sera na kudai kuwa kituo chao kina Sera ya Uhariri pamoja na Sera ya watumiaji na mtu ye yote akiihitaji awaweza kuipata muda wo wote kwani Sera yao inatoa nafasi kwa watumiaji kuwasiliana na kituo chao wakati wowote.

Kuhusu kutochapisha Sera hiyo alisema kuwa kwa mujibu wa Kanuni Na. 5 (1) (c) ya Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018, wao walisema wanavyoilewa hiyo Kanuni ni kwamba mtoa huduma wa maudhui mtandaoni anatakiwa kuwa sera na kuweza kumpa mtumiaji pale inapohitajika. Aliongeza kuwa Kanuni hazisemi kuwa lazima Sera ichapishwe. Aliongeza kusema kuwa kwenye mtandao wa YouTube, Sera yao haina “option” ya kuweka Sera binafsi za “subscribers” wa mtandao huo, hivyo wasingeweza kuchapisha katika chaneli yao ya YouTube.

Katika kujumuisha utetezi wake, Bi. Maria Sarungi alisema kwamba **Kwanza Online TV** imejikita kutoa maudhui yenye ubora na wamewekeza kwa watendaji na wanafuata kanuni na vigezo vyote. Alisema hawajakiuka Kanuni yo yote na kwamba hakuna mwonekano wa kuvunja Kanuni yo yote.

5.0 TATHMINI YA KAMATI

Kamati ya Maudhui imebaini kwamba **Kwanza Online TV** imechapisha maudhui yenyе lengo la kupotosha hasa kwa kutokuzingatia miiko na misingi ya maadili ya uandishi na utangazaji wa habari unaomtaka mwandishi azingatie usahihi wa majina katika habari husika (*material omission*). Hoja ya kuwa, katika picha jongefu kwenye ukurasa wa *Facebook*, jina na cheo viko kikamilifu pale chini ni hoja dhaifu kwa kuwa, kwa vyovytote vile, habari katika picha jongefu inatakiwa kujitosheleza. Kwa uwasilishaji huo, ni vigumu kwa mtu ambaye hatasoma, kama vile mtu mwenye ulemavu wa kuona, kupata usahihi ni Gwajima yupi anayezungumziwa katika tukio hilo.

Pamoja na utetezi kuwa habari iliyowekwa *Facebook* ilikuwa na maeleo juu ya Dkt. Gwajima, taarifa yenyewe katika picha hiyo iliondolewa sehemu ya awali ya utambulisho wa majina kamili ya Dkt. Gwajima na badala yake taarifa iliendelea kutaja tu “Dkt. Gwajima” katika habari nzima badala ya jina kamili “Dkt. Dorothy Gwajima” jambo mbalo, kwa mtazamaji wa kawaida wa habari ile ni vigumu kufahamu ni Gwajima yupi. Zaidi, kwa kuwa jina Gwajima, katika jamii kwa sasa hivi limekuwa maarufu kwa kumuhusisha Gwajima mbaye ni Mchungaji, taarifa hiyo imepotosha umma kwani mtazamaji anaposikia “Dkt. Gwajima Apata Ajali” kinachomjia haraka ni Gwajima anayefaaahmika na kuvuma zaidi katika jamii.

Pia, matumizi ya neno “ajali” katika habari hiyo, hayakuakisi usahihi wa tukio lenyewe kulingana na uhalisia wa kilichotokea. Katika taarifa hiyo, jinsi neno hili lilivyotumika na picha inavyooneka inadhihirisha dhahiri kuwa tukio hilo limekuzwa kwa makusudi.

Hivyo, ni tathmini ya Kamati kuwa kwa kutumia jina Gwajima peke yake na kwa namna walivyotumia neno ajali katika habari hiyo, ililenga kukuza habari hiyo kwa kuleta mvuto kwa jamii (news sensation).

Juu ya tuhuma za kutokuwa na/kutochapisha Sera au Miongozo ya watumiaji (Online Policy or Guidelines) kinyume na Kanuni Na. 5 (1) (c) za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018, Kwanza Online TV imeieleza Kamati kuwa uelewa wao ni kuwa Sera hiyo walitakiwa kuwa nayo tu na kumpa mtumiaji inapohitajika. Kwa mujibu wa Kanuni tajwa, **Kwanza Online TV** ilitakiwa kuwa na Sera hiyo na kuhakikisha kuwa Sera hiyo inapatikana kwa watumiaji wa maudhui yao, ili kila mtumiaji wa maudhui hayo ajue ni nini Sera ya **Kwanza Online TV** katika matumizi sahihi na salama ya mitandao. Kuwa na Sera hiyo na kuiweka kabatini haikidhi matakwa ya Kanuni tajwa kwani Kanuni inasema wawe na Sera hiyo na iwe “available” kwa watumiaji. “*Make it available to users*”. Hivyo, Kamati imejiridhisha kuwa **Kwanza Online TV** imekiuka Kanuni Na. 5 (1) (c) ya Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui ya Mtandaoni), 2018.

6.0 UAMUZI WA KAMATI

Baada ya kusikiliza na kutafakari kwa kina maelezo ya utetezi yaliyotolewa na Uongozi wa **Kwanza Online TV**, Kamati ya Maudhui imeridhika kuwa, **Kwanza Online TV**, kupitia chaneli yake mtandaoni imekiuka Kanuni za Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta (Maudhui Mitandaoni), 2018.

Hivyo, kwa mujibu wa Kifungu cha 28 (1) (b) na (d) cha Sheria ya Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania, Sura ya 172, Marejeo ya Mwaka 2017, Kamati ya Maudhui imeamua kuifungia **Kwanza Online TV** kutoa huduma kwa kipindi cha miezi sita (6) kwa ukiukaji wa Kanuni kama ilivyoainishwa katika shauri hili, ili waweze kujirekebisha. Kamati imefikia uamuzi huu kwa lengo la kuwapa fursa **Kwanza Online TV** kujitambua, kujitafakari na kujipanga vizuri zaidi ili waweze kuendesha kituo chao kwa kuzingatia matakwa ya Sheria, Kanuni na taaluma ya habari na utangazaji.

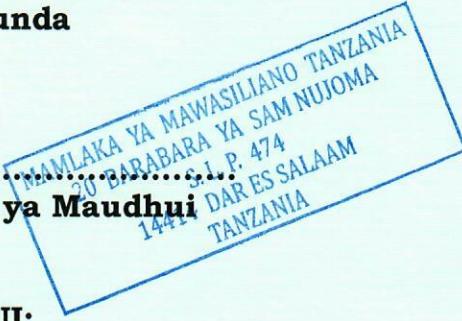
Uamuzi huu umetolewa na kusomwa **Dar es Salaam**, leo tarehe **27** mwezi **Septemba** mwaka **2019**.

Haki ya kukata rufaa dhidi ya uamuzi huu kwenye Baraza la Ushindani wa Haki Kibashara (Fair Competition Tribunal – FCT) iko wazi ndani ya siku 21 (ishirini na moja) kuanzia leo.

Uamuzi huu umesainiwa na:

Bw. Joseph Method Mapunda

.....
Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Maudhui

PAMOJA NA WAJUMBE WA KAMATI YA MAUDHUI:

1. **Bw. Abdul Ramadhani Ngarawa**.....

2. **Bw. Derek Kaitira Murusuri**.....

3. **Bw. Jacob Gregory Tesha**.....